Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. 6 март 1970 йил, жума ◆ № 54 (14.520). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИНЧА ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА

ФАРҒОНА ЧОРВАДОРЛАРИ ҒАЛАБАСИ

Фарғона областининг чорвадорлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб совға тайёрлаш ва олинган юксак мажбуриятларни бажариш учун курашиб, катта ғалабага эришдилар. Улар гўшт тайёрлаш биринчи квартал планини ошириб бажардилар. Давлатга пландаги 2160 тонна ўрнига 2178 тонна семиз гўшт топширилди.

Эришилган муваффақиятга пландаги 290 тонна ўрнига 489 тонна гўшт тайёрлаган Охунбобоев, 310 тонна ўрнига 434 тонна гўшт сотган Қува, 296 тонна ўрнига 305 тоннадан зиёд гўшт топширган Ленинград, шунингдек планни анча ошириб адо этган Олтиариқ, Фарғона ва Бағдод районларининг чорвадорлари катта ҳисса қўшдилар.

Областда тухум тайёрлаш биринчи квартал плани ҳам ошириб бажарилди. Давлатга 6 миллион 204 минг дона тухум етказиб берилди. Бу, пландагидан 854 минг дона ва бултур шу муддатгача тайёрланган тухумга нисбатан 4 миллион 30 минг дона кўпдир.

ТОШКЕНТДАГИ 1-йирик панелли уйсозлик комбинатининг биринчи заводи ишчилари М. Мирзакаримов билан А. Рўзматов ўз касбларига ихлос қўйишган. Улар ишлаб чиқарилган маҳсулотларни қурилиш объектларига пешма-пеш юбориб туришда ғайрат билан ишламоқдалар. Ҳар икки ишчи намунали меҳнати билан кўпчилик ўртасида обрў-эътибор қозонган.

А. Тўраев фотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва сотишни кўпайтириш масалалари юзасидан шу йил 4 мартда КПСС Марказий Комитетида иттифоқдош республикалар қишлоқ хўжалик министрлари билан суҳбатлашди.

Кўкламги экишга тайёргарликни яхшилаш, дон, техника экинлари ва ем-хашак, картошка ва сабзавот ҳосилдорлигини ошириш, шунингдек чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан конкрет тадбирларни амалга ошириш тўғрисида бир қанча таклифлар қилинди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ Д. С. Полянский, КПСС Марказий Комитети секретари ўртоқ Ф. Д. Кулаков, СССР қишлоқ хўжалик министри ўртоқ В. В. Мацкевич, СССР мелиорация ва сув хўжалиги министри ўртоқ Е. Е. Алексеевский, СССР Министрлар Совети бутуниттифоқ «Союзсельхозтехника» бирлашмасининг раиси ўртоқ А. А. Ежевский, Ленин номидаги бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик академиясининг президенти ўртоқ П. П. Лобанов, бутуниттифоқ Колхозлар кенгаши раисининг ўринбосари ўртоқ И. М. Семенов иштирок этдилар. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИНИНГ XIX СЪЕЗДИ

5 март куни Тошкентда Ўзбекистон комсомолининг XIX съезди ўз ишини давом эттирди.

Республика комсомоли Марказий Комитети ва Ревизия комиссиясининг ҳисобот докладини муҳокама қилишда Андижон область комсомол комитетининг иккинчи секретари **В. А. Пустовалов,** Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министри **Т. А. Саримсоқов,** Сирдарё область комсомол комитетининг биринчи секретари **А. А. Тўраев,** Наманган область комсомол комитетининг биринчи секретари **Т. Жўраев,** Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати рассом **Р. Чориев,** Сурхондарё область комсомол комитетининг биринчи секретари **Т. Менглиев,** В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети комсомол комитетининг секретари **Ш. Жалилов,** Андижон районидаги 30-мактабнинг ўнинчи синф ўқувчиси **З. Дадабоева,** Шеробод районидаги Ленин номли совхоз комплекс механизация бригадасининг бошлиғи **А. Қурбонов** қатнашдилар.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари **Б. Н. Пастухов** ўз нутқида комсомол ташкилотларининг актуал вазифалари тўғрисида гапирди.

Съездда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади.

Съездда қардош республикалардаги бир қанча комсомол ташкилотлари ва Москва комсомол ташкилотидан. Ўзбекистондаги ёшлар коллективларидан съезд номига олинган табриклар ўқиб берилди.

Съезд республика комсомоли Марказий Комитетининг ишини қониқарли деб топди ва ҳисобот юзасидан резолюция қабул қилди. Ревизия комиссиясининг доклади тасдиқланди.

Съезд Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва Ревизия комиссиясининг янги составини сайлади.

Съезд делегатлари давомли қарсаклар остида КПСС Марказий Комитетига табрикнома йўлладилар.

Республика комсомолининг XIX съезди ўз ишини тамомлади.

Съезд делегатлари партия гимни «Интернационал»ни куйладилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

5 мартда республика комсомолининг XIX съездида сайланган Узбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум Р. Ҳ. Абдуллаевани Узбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари, В. Б. Арсентьевни иккинчи секретари, Д. А. Абдураззоқова, Р. Р. Алимов, О. Комилжоновни секретарлари қилиб сайлади.

Р. Ҳ. Абдуллаева, Д. А. Абдураззоқова, К. Абдураззоқов, Т. Р. Абдишукуров, Р. Р. Алимов, Э. А. Аминов, В. Б. Арсентьев, А. Ваҳобов, О. У. Исҳоқов, О. Комилжонов, М. Н. Козлинский, Р. И. Лишченко, А. К. Таксанов Узбекистон ЛКСМ Марказий Комитети бюросининг аъзолари қилиб сайланди.

Пленум Узбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг бўлим мудирлари, республика ёшлар газеталари ва журналларининг редакторларини тасдиқлади.

* * *

Узбекистон ЛКСМ ревизия комиссиясининг мажлисида Ҳ. Худойқулов шу комиссиянинг раиси қилиб сайланди. (УзТАГ).

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахтидаги Қўн-мўйна заводи коллективи Бекобод металлурглари бошлаган ташаббусга қўшилиб, доҳий юбилейини муносиб меҳнат совғаси билан кутиб олишга аҳд қилган. Корхона коллективи юбилей йилининг дастлабки икки ойи планини 110 процентдан бажарди. Юқоридаги суратда: корхонанинг мўйнали пальто тикиш цехи ишчилари М. Исломова, А. Рашидхўжаева, ўртада мўйнали материаллар бичиш цехи ишчиси Б. Отақулов, пастдаги суратда эса аёлларнинг мўйнали нимчаларини тикиш цехи ишчилари Н. Степанова ва Х. Хўжаеваларни иш устида кўриб турибсиз. Улар юбилей олди социалистик мусобақасида пешқадамлик қилмоқдалар.

Ф. Лутфуллаев фотолари.

ЯДРО ҚУРОЛИНИ ТАРҚАТМАСЛИК ТЎҒРИСИДАГИ ШАРТНОМА КУЧГА КИРДИ

5 мартда Москвада депозитар мамлакатлар — Совет Иттифоқи ва Қўшма Штатларнинг ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг ратификация қилинган ёрлиқларини сақлаш учун топшириш маросими ўтказилди.

АҚШнинг СССРдаги элчиси Жэкоб Д. Бим Қўшма Штатларнинг ратификация қилинган ёрлиғини сақлаш учун СССР ҳукуматига топширди. Бу ёрлиқни Совет ҳукумати номидан СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико қабул қилиб олди. Айни вақтда Совет Иттифоқининг ратификация қилинган ёрлиғи Совет Иттифоқи архивига топширилди.

Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг ратификация қилинган ёрлиқларини Югославия Социалистик Федератив Республикаси, Малайзия ва Ямайка ҳам топширдилар. Югославиянинг ратификация қилинган ёрлиғини Югославия Социалистик Федератив Республикасининг СССРдаги элчиси В. Мичунович, Малайзия ёрлиғини Малайзиянинг СССРдаги элчиси Зайтон Иброҳим топширди. Ямайканинг ёрлиғини эса шу мамлакат ҳукуматининг илтимосига кўра Буюк Британиянинг СССРдаги элчиси сэр Данкен А. Вильсон топширди. Депозитар мамлакат бўлмиш Буюк Британиянинг ратификация қилинган ёрлиғи сақлаш учун 1968 йил 29 ноябрда СССР ҳукуматига топширилган эди.

Ратификация қилинган ёрлиқларни сақлаш учун СССР ҳукуматига топшириш тўғрисида махсус протоколлар имзоланди. Бу протоколларни Совет Иттифоқи номидан А. А. Громико имзолади.

Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома депозитар давлатлар: СССР, АҚШ ва Англия томонидан, шунингдек бошқа 40 давлат томонидан ратификация қилиниб, ратификация ёрлиқлари сақлаш учун топширилганидан кейин кучга киришини кўзда тутган IX модда шартларига мувофиқ, шартнома 1970 йил 5 мартда кучга кирди.

Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг ратификация қилинган ёрлиқлари топширилганидан кейин СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин нутқ сўзлади.

Ратификация қилинган ёрлиқларни топшириш вақтида СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко, СССР Фанлар академиясининг президенти М. В. Келдиш, СССР Атом энергиясидан фойдаланиш давлат комитетининг раиси А. М. Петросьянц ва бошқа расмий кишилар, шунингдек ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномани ратификация қилган ёки имзолаган давлатлар дипломатик ваколатхоналарининг бошлиқлари, совет ва чет эл мухбирлари ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

ЯДРО ҚУРОЛИНИ ТАРҚАТМАСЛИК ТЎҒРИСИДАГИ ШАРТНОМАНИНГ РАТИФИКАЦИЯ ЁРЛИҚЛАРИНИ ТОПШИРИШ МАРОСИМИДА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ А. Н. КОСИГИН НУТҚИ

Ўртоқлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Биз катта халқаро аҳамиятга эга бўлган воқеада ҳозир бўлиб турибмиз. Бугун ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома кучга киради. Шу муносабат билан Совет ҳукуматининг топшириғига биноан зўр мамнуният изҳор этишимга ижозат бергайсиз.

Ядро қуроли пайдо бўлган пайтдан бери Совет Иттифоқининг сиёсати ҳамиша инсониятни ядро уруши хавфидан халос қилишга қаратилиб келди. Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома шу мақсадга олиб борувчи муҳим қадам бўлади, чунки бу шартнома ядро қуроли сингари хатарли оммавий қирғин қуролининг бундан буён тарқалиши йўлига муайян ғов солади.

Шартноманинг асосий қоидаларига биноан, унда қатнашувчи ва ядро қуролига эга бўлган давлатлар бу қуролни бирон бир давлатга хоҳ бевосита, хоҳ билвосита бермаслик ва уни ишлаб чиқаришда ёки сотиб олишда ёрдам қилмаслик мажбуриятини оладилар. Ядро қуролига эга бўлмаган давлатлар эса, ўз навбатида, бу қуролни ишлаб чиқармаслик ва сотиб олмаслик мажбуриятини оладилар.

Бу шартнома халқаро миқёсда кенг кўламда эътироф қилинди, салкам юз давлат бу шартнома остига ўз имзосини қўйди. Эндиликда шартнома кучга кирганлиги муносабати билан ядро қуролини тарқатишдан воз кечиш тўғрисидаги мажбуриятлар халқаро ҳуқуқнинг энг муҳим нормаларидан бири бўлиб қолади. Шартномада қатнашмайдиган давлатлар ҳам ана шу халқаро ҳуқуқий норма билан ҳисоблашмасликлари мумкин эмас. Ядро қуролининг тарқалишига чек қўйилиши ёки қўйилмаслиги учун уларнинг зиммасига ҳам масъулият тушади, чунки ядро қуролининг тарқатилмаслигидан бутун инсоният манфаатдордир.

Шартномада қатнашувчи Совет Иттифоқи ўзи учун қандайдир бир томонлама манфаат чиқариб олишга интилмайди. Биз, аввало, халқларнинг хавфсизлиги ва тинч турмушини таъминлаш, келажак авлодларни ҳам уруш кулфатларидан халос қилиш муддаосига асосланамиз. Айни шу юксак мақсад йўлида шартнома ажал келтирувчи ядро қуролининг ер юзига тарқалишига тўсқинлик қилиши лозим. Шу билан бирга ядро технологиясидан тинчлик йўлида фойдаланиш неъматларидан шартномада қатнашувчи ҳамма давлатларнинг тинчлик мақсадларида баҳраманд бўлишлари керак.

Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг кучга кириши унинг қатнашчилари олдига катта вазифалар қўяди. Бу гап аввало контроль масаласига тааллуқлидир. Контроль пухта бўлиши ва шартномада белгиланган муддатларда амал қила бошлаши лозим.

Маълумки, ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома ядро қуролларининг ўзини йўқ қилмайди. Шу сабабли ядро қуролига эга бўлган давлатлар ҳам, бошқа ҳамма мамлакатлар ҳам ядро билан қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, ялпи ва тўла қуролсизланиш ишида олға силжиш учун имкони бўлган ҳамма ишларни қилишлари керак. Халқаро вазиятни соғломлаштириш манфаатлари ана шуни қаттиқ талаб этади.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар бундан буён ҳам ана шу йўлдан боришни зарур деб ҳисоблайдилар ва ҳамма давлатларнинг яхши ниятда эканликларини, чинакам қуролсизланишга амалда киришишга тайёр эканликларини кўрсатишга чақирадилар. Биз қуролланиш пойгасини, аввало, ракета-ядро қуроли билан қуролланиш пойгасини тўхтатиш тўғрисида бир битимга эришиш борасида, ялпи ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги шартномани ишлаб чиқиш борасида, жумладан, қуролсизланиш масалалари муҳокама қилинаётган Женева комитети доирасида кунт билан ҳаракат қилмоқдамиз. Женева комитетидаги Совет Иттифоқи вакилига Совет ҳукумати химия ва бактериология қуролини тайёрлаш, ишлаб чиқариш ва запасларини тўплашни тақиқлаш ҳамда унинг запасларини йўқ қилиб ташлаш тўғрисидаги конвенцияни шунингдек денгиз ва океанлар тубига ядро қуролини ва оммавий қирғин қуролининг бошқа турларини жойлаштиришни тақиқлаш тўғрисидаги шартномани тезроқ тузишга эришиш ҳақида йўл-йўриқ берган.

Стратегия қуроллари билан қуролланиш пойгасини тўхтатиш масалалари юзасидан Қўшма Штатлар билан ўтган йил охирида бошланган музокарага Совет ҳукумати муҳим аҳамият бермоқда. Шу йил апрель ойида ана шу масалалар юзасидан Венада бошланадиган музокараларга биз ҳозир зўр жиддият билан тайёргарлик кўрмоқдамиз. Бу музокараларнинг қандай натижа билан тугаши иккала томоннинг холис ниятига боғлиқ бўлади, албатта.

Пировардида Совет Иттифоқи Қўшма Штатлар ва бошқа давлатларнинг ратификация ёрлиқларини бугун сақлаш учун топшираётганлиги ва шу тариқа ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг кучга кираётганлиги, мазкур шартнома ялпи, чинакам универсал характер касб этмоғи учун яхши омил бўлиб хизмат қилади, деб ишонч билдиришга ижозат этгайсиз. Бу — барча давлатларнинг, ҳамма халқларнинг манфаатларига мос бўлиб тушувчи муҳим ва керакли шартномадир.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОБЛАСТЛАРИДА БЕДА ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА

1970 йил 5 мартга бўлган

МАЪЛУМОТ

(гектар ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — беда экиш плани, учинчи стун — экилган майдон, тўртинчи стун — режанинг бажарилиш проценти, бешинчи стун — шу жумладан бошқа экинларга аралаштириб экилган беда

Фарғона	11000	5028	45,7	3916
Самарқанд	12000	4916	41,0	3673
Сурхондарё	8000	2578	32,2	2514
Бухоро	11000	3298	30,0	3229
Наманган	9000	2579	28,7	2579
Сирдарё	22000	5917	26,9	4263
Андижон	10500	2766	26,3	2580
Қашқадарё	7500	1761	23,5	588
Тошкент	13000	2048	15,8	1836
Хоразм	6000	10	0,2	10
ҚҚ АССР	10000	—	—	—
Республика бўйича:	120000	30901	25,8	25288

Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг XIX съезди

ЛЕНИН ВА ПАРТИЯ ИШИГА СОДИҚМИЗ

Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи олдида катта ва фахрли вазифалар турибди. Ўзбекистон комсомоли XIX съездининг делегатлари бу вазифаларни қай тариқа муваффақиятли амалга ошириш кераклиги тўғрисида гапирдилар.

Съезд делегатларининг нутқлари коммунизм қурилиши улуғ иши учун юксак жавобгарлик туйғуларини ифода этди. Нутқларда таъкидлаб ўтилганидек, комсомол ташкилотлари ўзларининг бутун фаолиятини партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари илгари сурган талаблар билан таққослаб кўришлари лозим. Асосий вазифа — ёшларни Коммунистик партия ва Совет Ватанига чексиз садоқат руҳида тарбиялашдан иборат.

Съезд делегатлари Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик муносабати билан коммунизм ёш бинокорларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги ғоят ўсганлиги ҳақида гапирдилар. Минг-минглаб йигит-қизлар ёшларга хос ташаббускорлик шижоати кўрсатиб, ишлаб чиқариш резервларидан тўла фойдаланишга эришмоқдалар, техникани тараққий эттириш, хом ашё ва материалларни тежаб-тергаб сарфлаш учун, юксак меҳнат интизоми учун кураш олиб бормоқдалар.

Сўзга чиққан делегатлар ишчи ёшлар, қишлоқ ёшлари ва ўқувчи ёшлар ўртасида олиб борилаётган ташкилотчилик ва сиёсий иш тажрибаларини ўртоқлашдилар. Нотиқлар мавжуд нуқсонларни қаттиқ танқид қилиб, уларни бартараф қилиш йўлларини белгиладилар.

Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари **О. Исҳоқов** биринчи бўлиб сўзга чиқди. У қуйидагиларни таъкидлади: **Ленин комсомоли — партиянинг жанговар ёрдамчиси ва содиқ резерви бўлиб келди, бундан буён ҳам шундай бўлиб қолаверади.** Пойтахт областида неча ўн минглаб ёш ленинчилар доҳиймиз ва устозимиз васиятларини бажариб, юксак меҳнат унумдорлиги учун муваффақиятли кураш олиб бормоқдалар. Уларнинг кўплари ўзларининг беш йиллик планларини муддатидан илгари бажардилар. Энг яхши касб эгаси номини олиш учун ўтказилаётган мусобақа оммавий тус олди. Актив комсомоллар беш йилликнинг зарбдор қурилишларида қатнашмоқдалар. Қишлоқ ёшларининг деҳқончилик маданиятини юксалтириш ҳаракати кенг ривожланмоқда.

О. Исҳоқов олий ва ўрта ўқув юртларидаги комсомол ташкилотларининг ишига доир масалаларга батафсил тўхталиб ўтди.

Юбилей йилида комсомоллар пахтазорлардаги муваффақиятларни кўпайтиришлари лозим, деб таъкидлади. Янгиариқ район комсомол комитетининг биринчи секретари **Ш. Жабборов,** аввало комплекс механизация, деҳқончиликнинг юксак маданияти туфайлигина мўл ҳосил етиштириш мумкин. Район комсомоллари ва барча ёшлари шуни яхши англаган ҳолда машиналарни ва далаларни чигит экишга ўз вақтида тайёрлаб қўйишга ҳаракат қилмоқдалар.

Район комсомол ташкилоти яқин вақт ичида ҳар бир ёш деҳқонга ҳамма қишлоқ хўжалик машиналарини бошқаришни ўргатиш йўлини тутмоқда.

Қашқадарё область комсомол комитетининг биринчи секретари **А. Муртазоев** ўз нутқида қуйидагиларни айтди: Областимиздаги 70 минг комсомол аъзоси **Ильич юбилейи шарафига зарбдор меҳнат қилайлик,** деган шиор остида ишламоқда. Қарши шаҳридаги тикувчилик фабрикасининг комсомоллари меҳнат унумдорлигини 15 процент ошириш, пландан ташқари 100 минг сўмликдан ортиқ маҳсулот тайёрлаб беришга аҳд қилган эдилар. Ёш тикувчилар ўз мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Бошқа саноат корхоналарининг коллективлари ҳам улардан ўрнак олишди. Ёш механизаторлар катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Улар беш йиллик бошидан буён машинада териб олинган пахта миқдорини беш баравардан зиёд оширдилар. Кейинги икки йил ичида неча минглаб йигит-қизлар пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари сафидан жой олдилар.

Қарши даштини ўзлаштириш давлат аҳамиятига эга бўлган ғоят муҳим ишдир. Ҳозирги вақтда ана шу зарбдор қурилишда ўн мингдан ортиқ киши меҳнат қилмоқда. Уларнинг кўпи комсомол йўлланмалари билан иш бошлаб, қўриқ ерларни очишга қарор берди. Область комсомол ташкилоти қўриқ ерларда ишлаётган ёшларнинг меҳнат унумдорлигини янада оширишга ёрдам берадиган маданий-маиший шароитларни вужудга келтириш учун ҳаракат қилмоқда.

(Давоми учинчи бетда)

Халқ контроли саҳифаси

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТЛАРИДА

САМАРҚАНД

Шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинатида молия интизоми бузилган. План бажаришни ҳисобга олиш ҳам ёмон йўлга қўйилган. Сартарошхоналарда келувчиларнинг ҳақидан уриб қолиш одат тусига кириб қолган.

Шаҳар халқ контроли комитети Ўзбекистон ССР Маиший хизмат кўрсатиш министрлиги томонидан юқоридаги камчиликларнинг содир бўлишида айбдор бўлган ва мансабини суиистеъмол қилган шахсларни жазолаб, айбдорларнинг иши прокуратура органларига ҳавола қилинганлигини инобатга олди. Давлат планини мунтазам бажарилмаслигига, камомат ва молия интизомининг бузилишга йўл қўйгани учун маиший хизмат кўрсатиш комбинати директори вазифасини ижро этувчи С. Сарно ва бош бухгалтер Н. Тимофеева эгаллаб турган лавозимларидан четлатилди. Маиший хизмат кўрсатиш муассасаларининг барча раҳбарлари жиддий огоҳлантирилди. Шаҳар савдо ва маиший хизмат кўрсатиш бўлимларига текшириш якунларини меҳнаткашлар ўртасида кенг муҳокама қилиш вазифаси топширилди.

ОҚҚЎРҒОН

Райондаги Карл Маркс номли колхозда чорва қишлови қандай ўтмоқда? Текширишда чорва қишлови каби муҳим масалага ва умуман чорвачиликка колхоз правлениеси етарли эътибор бермаганлиги аниқланди. Молларга озуқа бериш ҳисобга олинмаган, молхоналар ифлос ва совуқ. Фермада механизациядан фойдаланишга етарли эътибор берилмагани учун кўпгина ишлар қўлда бажарилади. Чорвачиликдаги аҳвол шундай бўлганидан кейин колхоз тирик вазнда давлатга гўшт сотиш йиллик топшириғини бажара олмаган. Моллардан сут соғиб олиш ҳам талабга жавоб бермайди. Қисқаси, чорвачилик ҳар йили колхозга катта зарар келтирадиган тармоққа айланиб қолган. Шунинг учун ҳам мазкур масалани ўз йиғилишида кўриб чиққан Оққўрғон район халқ контроли комитети колхоз раисининг ўринбосари Ҳакимжонов ва ферма мудири Ҳайдаровларга юқоридаги камчиликлар, айниқса чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш, механизациядан кенг фойдаланиш ма моллар парваришидаги камчиликларни тезда бартараф қилиш вазифасини юклади.

БЎСТОНЛИҚ

Район алоқа узели аҳолига қандай хизмат кўрсатяпти? Бу масала текширилганда, Ғазалкентдаги телефон станцияси айниқса ёмон ишлаётганлиги аниқланди. Алоқа линияларидаги қусурлар вақтида бартараф қилинмагани учун Чимён, Боғистон, Нанай каби аҳоли пунктлари билан алоқа узилиб қолган. Қизиғи шундаки, ўтган йили хизмат жойларидаги ва хонадонлардаги телефонлар ўн минг соатдан зиёдроқ ишлагани йўқ. Бироқ, абонемент ҳақини олиш тўхтамади. Газета, журнал ва хат-хабарларни эгаларига етказиш ҳам ўлдажўлда. Лекин бу аҳвол район алоқа узели раҳбарларини ташвишлантирмаган. Мавжуд камчиликларни зудлик билан тугатилишини талаб қилган район халқ контроли комитети алоқа узелининг бошлиғи Азгаров ва техника-эксплуатация участкаси бошлиғи Эргашевни жиддий огоҳлантирди. 44-ремонт қилиш бошқармаси бошлиғи Андреевга телефон станцияларини ремонт қилиш жуда суст бораётганлигини алоҳида таъкидлаб кўрсатди.

ЕТТИСОЙ

«Заря коммунизма» колхозининг назоратчилари биринчи бригада даласида 12 гектар майдонни, мутахассисларнинг ҳисоб-китобича 7 центнерга яқин пахтаси борлигига қарамай, ҳайдаб юборилганлиги ва давлатга 1800 сўмдан ортиқ моддий зарар етказилганлигини аниқлади. Бу масала колхоз халқ контроли группаси аъзолари йиғилишида кўриб чиқилгач, район халқ контроли комитетига ҳавола қилинди. Ушбу ҳолнинг содир бўлишида бевосита айбдор бўлган колхоз бош агрономи Л. Шарипов, участка бошлиғи Е. Заурбеков, бригада бошлиғи Г. Ким ва унинг ёрдамчиси З. Юсуповлардан етказилган зарар нақд пул ҳисобида ундириб олинди.

НУКУС

Шаҳардаги 129-механизациялашган кўчма колоннанинг молия-хўжалик фаолияти шаҳар халқ контроли комитети томонидан текширилганда қуйидагилар аниқланди. Бу ерда водопровод ўтказиш ва канализация қилишда давлат план топшириқлари муттасил бажарилмаган. Дренаж ишлари техника талаблари даражасида бўлмагани учун сифати ниҳоятда паст. Лекин шунга қарамай, колонна раҳбарлари ўзбошимчалик билан аҳоли серқатнов бўлган Пушкин, Киров, Куйбишев, Горький кўчаларидаги асфальтни бузиш ҳақида буйруқ берганлар.

Шаҳар халқ контроли комитети мазкур колоннанинг молия-хўжалик фаолиятини муҳокама қилиб, белгиланган план ва топшириқни мунтазам бажармагани, ерости коммуникацияларини ўтказишда техника шартлари қоидаларини бузганлиги учун колонна бошлиғи А. Сапаровни эгаллаб турган лавозимидан четлаштириб, текшириш натижасини шаҳар партия комитетига юборди.

ХАТИРЧИ

Район халқ контроли комитети «Мойбулоқ» совхозида мавжуд техника ва запас қисмлар қандай сақланаётганлигини текширди. Совхозда барча техника очиқ жойда, қаровсиз қолдирилгани оқибатида занг босиб, деярли яроқсиз ҳолга келган. Тракторларга ёнилғи ва мойлаш материаллари ҳам керагидан ортиқча сарфланган. Ҳар йили жуда кўп миқдорда запас қисмлар сотиб олиш ва техника ремонти учун кўплаб миқдорда маблағ ўринсиз сарфланмоқда. Колхозда техникани ремонт қилиш муддати ҳаддан ташқари чўзиб юборилган. Шуни айтиш кифояки, 41 та қишлоқ хўжалик машинаси 1967 йилдан бери ремонтдан чиқмайди.

Юқоридаги содир бўлган камчиликларнинг асосий айбдори «Мойбулоқ» совхозининг бош инженери Идрисовга комитет томонидан қаттиқ виговор эълон қилиниб, жарима солинди.

ИШЛАБ чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш ва меҳнат унумдорлигини оширишда халқ назоратчиларининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Суратда: Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг иккинчи цехи назоратчиларидан (ўнгдан) Ф. Аскарова, группа бошлиғи С. Якубович ҳамда ишчилардан Н. Бурковская, И. Турсунсв ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

МАВСУМНИ КЎЗЛАБ

Ўз сафига 35 кишини бирлаштирган группамиз назоратчилари йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни бартараф этишда колхоз правлениесига ёрдам бермоқда.

Колхозимиз бултурги об-ҳаво қийинчиликларига қарамай, пахта тайёрлаш йиллик планини муваффақиятли бажарди. 1470 гектар майдондан 3400 тоннадан кўпроқ қимматли хом ашё — ипак пахта етказиб берди. Бунда, албатта, ишлаб чиқаришнинг ҳар бир жабҳасида жонбозлик кўрсатган группамиз назоратчиларининг ҳам муносиб ҳиссалари бўлди. Группа аъзолари 17 та постга бўлинган. Улар деҳқончилик, чорвачилик, механизация, қурилиш, маданий-оқартув, ҳисоб-китоб ҳамда ариза ва шикоятларни текшириш секциялари бўйича қизғин иш олиб бормоқдалар.

Ўтган йили биз 14 марта текшириш ўтказиб кўпгина хато ва камчиликларни бартараф этдик. Масалан, йиғим-терим қизғин давом этаётган кунлар эди. Жовли Қиличов, Жовли Норқўчқоров, Муҳаммад Ўтанов ва Бинокул Йўлдиев каби назоратчилар иштирокида 9-бригадада текшириш ўтказдик. Шунингдек, 10-бригадада ҳам ишнинг бориши кўздан кечирилди. Ҳар икки бригада даласида 100 килограммга яқин пахта терилмасдан қолиб кетганлигини аниқладик. Буни биз партия ташкилоти ва халқ контроли группасининг йиғилишида батафсил кўриб чиқиб, исрофгарчиликка йўл қўйган мазкур бригада бошлиқларига тегишли чора кўрдик. Бизда шу нарса одат тусига кириб қолган. Қилаётган ҳар бир ишимиздан колхоз халқ контроли группасининг органи — «Назоратчилар овози» деворий газетаси орқали кенг жамоатчилик хабардор бўлиб боради. Биз етарли эътибор бермаётган ёки жиддий шуғулланмаётган соҳаларни жамоатчилик ўз вақтида эсимизга тушириб қўяди ва масаланинг ижобий ҳал қилинишида қўлидан келган ёрдамини аямайди. Ўрол Олланазаров, Омон Ҳусанов, Бобомурод Шернаев, Нурқобил Хидиров ва Холли Қурбонов каби жонкуяр назоратчиларимиз ҳар соҳадан кўз-қулоқ бўлиб, эл-юрт бойлигини сақлашда барчага ибрат кўрсатмоқдалар.

Баҳор ҳам эшик қоқиб келди. Шундай экан биз шу кеча-кундузда мўл ҳосилнинг заминини яратиш учун кураш бошлаб юбордик. Ариқ-зовурларни қазиш, пайкалларнинг четларида ҳайдалмай қолган ерларни экинга тайёрлаш, маҳаллий ўғитларни далага ташиб чиқариш ишларининг қандай бораётганлиги билан яқиндан танишаётирмиз. Чунки ишни уйқусида босган одамгина ютади. Буни яхши тушунган колхозимиз назоратчилари мавсумни кўзлаб иш олиб бормоқдалар.

Т. ЖУМАЕВ,
Термиз районидаги Куйбишев номли колхоз халқ контроли группасининг раиси.

Халқ назоратининг кучи — унинг ошкоралиги ва оммавийлигида.

*

Кўкламги экиш кампаниясига техникани пухта тайёрлайлик.

*

Баҳона — озуқа бўлмайди.

*

Тежамкорлик — бош мезон.

«Совет Ўзбекистони» ва «Коммуна» газеталари рейди

ВАҚТНИ ҚАДРЛАНГ

Фарғона деҳқонлари ўтган йили давлатга пландагидан 29000 тонна кам пахта сотдилар. Область хўжаликларида тупроқ ҳолатини яхшилаш, алмашлаб экишни кенг жорий этиш, деҳқончилик маданиятини кўтариш тадбирларини амалга оширишга кам эътибор берилаётганлиги, оқибатда кўп майдонлар вилт билан зарарланганлиги, ҳосилдорлик пасайиб кетганлиги Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVII пленумида жуда тўғри танқид қилинди.

Бу йил Фарғона пахтакорлари ишда кескин ўзгариш ясаб, алмашлаб экишни дадил жорий этишга, ерларнинг мелиоратив ҳолатини тубдан яхшилашга, барча агротехника тадбирларини ўз вақтида юқори сифатли қилиб бажариш билан бирга, давлатга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга қарор қилганлар.

Баҳор шабадаси эсиб, кўклам эшик қоқиб турган шу қисталанг кунларда кўпгина колхоз ва совхозларда дала ишлари жадаллаштириб юборилди.

72500 тонна пахта етказиб бериш учун курашаётган Қува райони деҳқонлари баҳорги экиш кампаниясига ҳар томонлама намунали тайёргарлик кўряптилар. Қуваликлар ер захини қочириш, тупроқнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш учун катта ҳажмда иш бажаришлари керак. Меҳнатни тўғри ташкил этиш, механизмлардан самарали фойдаланиш туфайли кутилган натижа қўлга киритилмоқда. Ҳозиргача район хўжаликларида коллектор ва зовурларни тозалаш ишлари тугалланди. Суғориш тармоқларини тартибга келтириш топшириғи 150 процентдан ошириб бажарилди. Ерларнинг шўрини ювиш ишлари ҳам яқин кунларда ниҳоясига етказилади.

Олтиариқ районидаги «Пахтаобод», Ленин номли колхозларда ва бошқа қатор хўжаликларда ҳам кўклам тараддуди яхши боряпти. Бу хўжаликларда 1970 йилда пахтадан мўл ҳосил етиштириш тадбирлари ишчанлик билан амалга оширилмоқда.

Область хўжаликлари барча майдонларда мажбуриятга яраша ҳосил етиштириш учун ҳамма имкониятларга эга. Етарли техника ва бошқа моддий ресурслар бор. Об-ҳаво шароити деҳқонбоп бўлиб турибди.

Шунга қарамай, кўпгина хўжаликларда кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик талабга жавоб бермайди. Маълумки, жуда катта майдонларда ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшиламай туриб, мўл ҳосил етиштириш мумкин эмас. Айниқса, Охунбобоев, Риштон, Бағдод районларида сизот сувлар ер юзасига яқин бўлган майдонлар кўп. Бу ерлар атрофидаги ариқ-зовурларни сифатли қилиб тозалаш талаб этилади.

Риштон районидаги Киров номли колхозда кейинги йилларда ҳосилдорлик гектар бошига беш-олти центнер камайиб кетди. Хўжалик раҳбарлари зах сувларни оқизиб юбориш, тупроқ унумдорлигини ошириш чораларини кўрмаётирлар. Шу райондаги «Правда», Карл Маркс номли колхозларда ҳам зовур ва коллекторлар қаровсиз қолдирилган, ишдан чиқарилган.

Ерда нам тўплаш, шўр ювиш тадбирларини ўтказишда орқада қолинаётганига қарамай, кўпгина хўжаликлар сувдан нотўғри фойдаланмоқдалар. Охунбобоев районидаги «Шарқ юлдузи», «Москва», «Иттифоқ», Охунбобоев номли, «Коммунизм», «Ленинобод» сингари колхозларда бу ишга етарли сувчилар ажратилмаган.

Фарғона районидаги «Ленинизм», «Москва», «Победа», Навоий номли колхозларда ҳам ерда нам тўплаш, шўр ювиш ишлари ниҳоятда суст. Бу агротехника тадбирлари бўйича қатъий график белгиланмаган.

Область бўйича шўр ювиш планининг энди ярмидан кўпроғи бажарилди. Коллектор ва зовурларни тозалаш сингари ишларни ниҳоясига етказиш ҳам чўзиб юборилмоқда.

Шу кеча-кундузда бевосита экишга тайёрлаш мумкин бўлган ерлар умумий майдоннинг деярли ярмини ташкил этади. Бундай участкаларнинг қирғоқ ва бурчакларини созлаш, эгат олиб нам суви бериш зарур. Афсуски, кўпгина колхоз ва совхозлар бу ишга астойдил киришганлари йўқ.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари одамларга яхши иш шароити яратиб бериш, иссиқ овқат ташкил этиш, дала шийпонларини тартибга келтиришга астойдил киришмаётирлар.

Область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган VIII пленумида бу йилги улкан вазифаларни муваффақиятли бажариш учун кўклам экиш кампаниясини ҳар томонлама пухта шайланиб кутиб олиш зарурлиги алоҳида қайд қилинди. Фарғона пахтакорлари дала ишларини зўр бериб жадаллаштириб юборишлари керак.

«Совет Ўзбекистони» ва «Коммуна»нинг рейд бригадаси:
Қ. РАҲИМОВ,
Фарғона область партия комитетининг ходими.
А. ОРТИҚОВ,
«Коммуна» газетасининг редактор ўринбосари.
А. ЭШОНОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг мухбири.

ЖОНКУЯРЛАР

Абдураҳмон Мусаев «Ўзбекистон» машинаси пахта териб ўтган эгатларни кўздан кечирди. Пост аъзоси ерга тўкилган пахталарни кўриб ҳайрон бўлди. Агрегат қайтариладиган жойлардаги эзилган ғўзаларни кўргандан сўнг тоқат қилиб туролмади. У дарҳол халқ контроли постининг бошлиғи Ҳакимжон Азизов ҳузурига борди. Аҳволдан уни огоҳ қилди. Пост бошлиғи пахта нобудгарчилиги юз бераётган ана шу картага тезда етиб келди. Бу ерда постнинг бошқа аъзолари ҳам ҳозир бўлдилар. Ана шу ердаги пахтани Жуманбой Темиров терган. Улар аҳволни яхши ўргангач, Жуманбой Темиров билан юзма-юз бўлишди.

— Хўш, нега пахтани тўкиб тердингиз? — деди Ҳакимжон Азизов. — Наҳот шунча пахта тўкилганини кўрмаган бўлсангиз? Бунинг устига бир неча туп ғўзани машина эзиб кетибди. Мавсумда 250 тонна пахта териш мажбуриятини олган киши мана шундай ишлаши керакми?

Кечқурун халқ контроли группасига 7- бригада постидан сигнал тушди. Бригададаги бу аҳвол совхоз дирекцияси ва партия комитетига ҳавола қилинди. Дирекция ва партия комитети пост назоратчилари фаолиятини маъқуллади. Пахта нобудгарчилигига қарши курашдаги масъулиятини унутиб қўйган механик-ҳайдовчи Жуманбой Темиров вазифасидан бўшатилди. Бу назоратчилар фаолиятидан бир лавҳа холос.

Халқ контроли партия раҳбарлиги билан кучлидир. Задарё районидаги «Восток» совхози партия комитетининг изчил раҳбарлиги ва амалий ёрдами туфайли бу ердаги халқ контроли группаси ва постлари ўз фаолиятини тобора жонлантириб бормоқда. Партия комитети ўз йиғилишларида группа ва постлар ишини вақт-вақти билан муҳокама қилиб, лозим топилган пайтда уларга йўл-йўриқлар кўрсатмоқда.

Группа раиси Саримсоқ Мирзабоев ишни аниқ план асосида олиб бораётир. Группанинг ҳар бир аъзоси бирор топшириқ билан таъминланган. Ғуломжон Содиқов, Хушназар Турдиев, Рўзигул Хусаинова, Холмамат Худойбердиев каби ўртоқлар группа фаолиятини янада ошириш учун айниқса жон куйдирмоқдалар.

Совхоз ишлаб чиқаришида беминнат дастёрлар — халқ назоратчилари фаолияти ўз кучини кўрсатмоқда. 50 га яқин халқ назоратчиларининг нуқсонларга муросасизлиги туфайли, йўл қўйилган камчиликлар вақтида очиб ташланмоқда ва тегишли тадбирлар белгиланмоқда.

Шуни қувонч билан айтиш мумкинки, «Восток» совхози пахта етиштиришда беш йиллик маррасидан ўзиб кетди. Беш йилликда 5550 тонна пахта етиштириш планлаштирилган бўлса, мамлакат омборига тўкилган «оқ олтин» ўтган йилдаёқ 6100 тоннага етди. Чўлқуварлар беш йилликнинг тўртинчи йили планини Наманган областида биринчи бўлиб бажардилар. 900 гектар майдондан 1700 тонна пахта топширилди. Бунинг 90 проценти эса «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Бу йил эса совхоз коллективи Аччиқ кўл массиви шароитида ҳосилдорликни гектар бошига 30 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Ф. МИРЗАЕВ.

Рассом хандаси

Колхоз бош инженери:
— Трантор мавсумга шайми?
— Нақ эгарланган отдай. Бозордан келяпмиз, йўлда тиқ этмади.

Баҳор келди дейишяпти, ҳали қалдирғочлар кўринмайди-ку.

Монтёр:
— Гаплашолмай жонига теккач, ҳозир яёв йўлга тушиши аниқ.

Расмларни М. Воробейчиков чизган.

НАЗОРАТНИНГ КУЧИ ОММАВИЙЛИКДА

Шаҳар халқ контроли комитетининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида биз рейдга якун ясадик. Бу гал назоратчиларимиз бошқарув аппаратини иҳчамлаштириш ва ортиқча штатларни аниқлаш бўйича текширув ўтказган эдилар.

Текширилган 73 корхона ва ташкилотнинг ҳаммасида озми-кўпми ортиқча штатлар борлиги аниқланди. Йил давомида бу корхона ва ташкилотларда маош фондидан 7,4 процент, ишлаб чиқаришга алоқадор бўлмаган соҳаларга сарфланаётган маблағлардан 10,8 процентини тежаб қолса бўлар экан. Бошқарув аппаратидаги штатлардан 8,2 проценти қисқартирилиб, бу штатдаги кишиларни бевосита ишлаб чиқаришга ўтказиш имкони борлиги аниқланди. Агарда мана шу ортиқча сарфу ҳаражатлар бўлмаса, давлат йилига сал кам миллион сўмлик қўшимча фойда кўради.

Чирчиқ шаҳар саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида халқ контроли комитетига кўмаклашувчи 157 группа ва 71 пост ташкил этилган бўлиб, улар муваффақият билан иш олиб бормоқдалар. 2268 кишини ўз атрофига бирлаштирган мазкур группа ва постлар социалистик мулкнинг даҳлсизлигини таъминламоқдалар, меҳнат унумдорлигини тобора ошириб, маҳсулот таннархини арзонлаштириш учун астойдил курашаётирлар. Уларнинг иштироки билан ўтказилаётган ҳар бир оммавий рейд ва текширувлар катта самара беряпти. Назоратнинг оммавийлигини таъминлаш мақсадида биз бу йил жойларда қўшимча равишда яна 22 та группа ва 10 пост ташкил этдик.

Шаҳримиз корхоналарида иш олиб бораётган ҳар бир группа ва пост ўзининг аниқ плани, иш услубига эга. Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиқка чидамли металлар комбинати назоратчиларига ўз соҳасини яхши биладиган, тажрибали коммунист А. Шегай бошчилик қилмоқда. Группа аъзолари асосий диққат-эътиборларини кўпроқ тежамкорликка қаратмоқдалар. Ўтган йили улар хом ашё ва материалларни иқтисод қилишга қаратилган 12 та йирик ташкилий техникавий тадбирни амалга оширдилар. Бунинг натижасида комбинат 84 минг сўмлик соф фойда олиш имкониятига эга бўлди. Назоратчи — рационализаторлар таклифини ишлаб чиқаришга жорий этиш йўли билан қўлга киритилган самара бу ҳисобга кирмайди. Уларнинг 49 таклифи 200 минг сўмлик хом ашёни тежаб қолиш имконини берди.

Трансформатор заводи назоратчилари эса давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар. Улар бултур етти марта рейд ва 12 марта текширув ўтказиб бир қатор камчиликларни очиб ташладилар, айримларини олди олинди. Масалан, текширувларнинг бирида прогул ва ишга кечикиб келиш натижасида 156 киши-соат беҳуда йўқотилгани маълум бўлди. Ваҳолонки, шу соатлар ишлаб чиқаришда фойдаланилса, 1270 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин бўлар эди.

Текширув якуни зудлик билан, ўша куниёқ ишчилар йиғилишида атрофлича муҳокама қилиниб, меҳнат интизомини бузувчилар шаънига жиддий танқидлар айтилди. Айримлари қаттиқ изза қилинди. Шу билан бирга завод маъмуриятининг меҳнат интизомини мустаҳкамлаш имконини берадиган бир қатор тадбирлари ҳам белгилаб олинди.

«Чирчиқсельмаш» заводи, электрохимия комбинати каби йирик корхоналар халқ назоратчилари олиб бораётган ишлар ҳам ибрат қилиб кўрсатса арзигулик. Назоратчилар ғайрати билан ўтган йили «Чирчиқсельмаш» заводида кўплаб киловатт-соат электр энергияси, 240 тоннага яқин шартли ёқилғи, 16 тонна рангли ва 289 тонна қора металл иқтисод қилиб қолинди. Тежамкорлик учун курашда 200 жамоатчи актив иштирок этяпти. Электрохимия комбинатида қўлга киритилаётган ютуқлар кўлами бундан ҳам кенг.

Шаҳар халқ контроли комитети группа ва пост раҳбарлари ҳамда аъзоларини ташкилотчилик қобилиятларини ошириш, ғоявий ва сиёсий жиҳатдан чиниқтириб боришга доимо алоҳида эътибор билан қараб келмоқда. Буни шу нарсадан ҳам кўриш мумкинки, фақат ўтган йилнинг ўзидаёқ группа ва пост раисларининг 49 марта семинарлари ўтказилди. Бу семинарларда ҳар жиҳатдан ибрат бўлаётган группа ва постларнинг тажрибалари оммалаштирилса, ишни ташкил этишда қийналаётган группа ва постларга конкрет ва амалий ёрдам кўрсатилди. Бу йилдан бошлаб тармоқлар бўйича ўтказилаётган семинарлар ўрнини корхоналар бўйича ўтаётган йиғилишлар эгалламоқда. Бундай йиғилишларда корхона директори назоратчилар олдида сўзга чиқиб, хўжалик ишига якун ясайди, ютуқ ва камчиликларни рўй-рост кўрсатиб ўтади, навбатдаги вазифаларни баён этади. Бу эса назоратчиларга ўзларининг галдаги вазифаларини аниқ белгилаб олишда жуда ҳам қўл келмоқда. «Чирчиқсельмаш» заводида, электрохимия ва бинокорлик материаллари комбинатларида бундай йиғилишлар бўлиб ўтди. Шаҳар ҳуқуқий билимлар халқ университетида янгидан очилган назоратчилар факультети яқинда ўз ишини бошлади. Ўтган йили чирчиқлик 20 га яқин назоратчи тажриба алмашиш учун Самарқандга борган эди. Чой қадоқлаш фабрикаси, «Красний двигатель» ва кўн заводларидаги ҳамкасблари билан учрашиб кўпгина янгиликлардан бохабар бўлиб қайтишган эди. Шаҳар халқ контроли комитетида бўлган суҳбатлар давомида кадрларни ўқитиш, уларни жой-жойига қўйиш, текширувларга кенг жамоатчиликни жалб қилган ҳолда ҳар бир текширишнинг оммавийлигини таъминлаш хусусида фикрлашиб олдик.

Самарқандлик назоратчилар махсус курсларда ўз билимларини муттасил ошириб бораётганликларини билдик. Мана шундан сўнг биз ҳам халқ университети ҳузурида назоратчилар факультетини очишга қарор қилдик. Бу ерда ҳозир ҳар ойда икки марта машғулотлар ўтиб турибди. Бунда юздан ортиқ халқ назоратчилари ўз билимларини оширмоқдалар.

Факультетнинг биринчи машғулоти «В. И. Ленин ғоялари амалда» мавзуидаги суҳбат билан бошланди. Сўнг шаҳар халқ контроли комитети штатсиз бўлимининг мудири М. Островский партия ва ҳукумат қарорлари ижросини мунтазам текшириб боришни ташкил этиш ҳақида қизиқарли лекция ўқиди.

Шаҳар халқ контроли комитети группалар ишини жонлантириш, жанговарлиги ва ошкоралигини ошириш мақсадида вақти-вақти билан уларнинг ҳисоботларини тинглаб боряпти.

Қўрилаётган тадбирларнинг ҳаммаси рейдлар самарадорлигини ошириш, корхоналар ишлаб чиқариш қувватини ошириш, сифатли маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтириш, давлат планларини муваффақиятли бажаришимизда жуда қўл келмоқда. Чирчиқ шаҳар саноатчилари жамоатчи активларнинг кўмаги билан янги йилнинг дастлабки ойи планларини муваффақиятли адо этдилар. Шу кеча кундузда ҳамма бир жон-бир тан бўлиб ўтган йиллардагидек беш йилликнинг сўнгги — ҳал қилувчи йили топшириғини ҳам барвақт бажариш ва доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашмоқда. Халқ назоратчилари эса бу курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар.

В. ДАВИДОВ.
Чирчиқ шаҳар халқ контроли комитетининг раиси.

Суратда: Сирдарёдаги бўлажак Ширин шаҳарчасида қурилган янги уй-жойлар.

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИНЧИ КОММУНИСТИК ЁШЛАР СОЮЗИНИНГ XIX СЪЕЗДИ

ЛЕНИН ВА ПАРТИЯ ИШИГА СОДИҚМИЗ

(Боши биринчи бетда).

Ишчилар билан деҳқонлар иттифоқини мустаҳкамлаш — комсомолнинг шиоридир. Тошкент трактор заводининг наладкачи слесари **Анатолий Юхненко** шу тўғрида гапириб, заводдаги ёш ишчиларнинг меҳнат ютуқлари билан съезд делегатларини таништиради. Ҳозирги вақтда бу заводда ишчи ёшлар Ленин юбилейи вахтасида туриб ишлаб, белгиланган нормаларни ошириб бажармоқдалар ва шу билан бирга юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга эришмоқдалар.

Анатолий Юхненко бутун залнинг қарсаклари остида заводда тайёрланган биринчи тракторнинг символик калитини республикамизнинг донгдор механизатори, Поп районидаги Ленин номли колхоз комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси Анорхон Эргашевага топширади.

Анорхон ишчилар коллективининг совғасини қабул қилиб олиб, бизнинг бригадамиз бу юксак шарафни ўз меҳнати билан оқлайди, деб айтди. Юбилей йилида қизлар гектаридан 50 центнер ҳосил етиштиришга ҳаракат қиладилар.

Анорхон Эргашева съезднинг юксак минбаридан республиканинг ҳамма механизаторларига мурожаат қилиб, бу бригадага республикада хизмат кўрсатган механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мелиқўзи Умрзоқов бошчилик қилган вақтда бу ерда туғилган: «ҳар бир механизатор беш кишига трактор ва пахта териш машинасини ҳайдашни ўргатсин» деган ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлашга чақирди. Қизлар комплекс механизация бригадасининг бошлиғи Анорхон Эргашева ташкил этган пахта териш машинасини ўрганиш курсида бригаданинг ҳамма аъзоларидан ташқари ўрта мактабни битириб чиққан қизлар ҳам ўқимоқдалар.

Бухоро область комсомол комитетининг биринчи секретари **И. Бўриев ёшларни меҳнат жараёнида тарбиялаш, мамлакатимиз ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонлари шонли традицияларининг муносиб ворисларини камолотга эриштириш** — асосий вазифа эканлиги ҳақида гапирди.

Бухоро комсомолларининг вакили қилинган ишларни танқидий таҳлил этиб, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш, ёшларни ишлаб чиқаришга нисбатан яхши муносабатда бўлиш, хом ашё ва материаллардан, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулотнинг сифатини яхшилашнинг барча мавжуд резервларидан самарали фойдаланишга интилиш руҳида тарбиялаш зарур эканлигига делегатларнинг эътиборини жалб этади.

И. Бўриев ўз нутқининг кўп қисмини комсомол комитетларининг иш услуби ва методларини такомиллаштириш масалаларига бағишлайди. Ўтказиладиган мажлислар ва қабул қилинадиган қарорларнинг миқдори эмас, балки омма орасида олиб бориладиган амалий ташкилотчилик ишлари муваффақият қозонишнинг гаровидир. Комсомол комитетлари, шу жумладан, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг бўлимлари ҳам, деб таъкидлайди нотиқ, ишдаги расмиятчилик элементларига қарши қатъий кураш олиб боришлари лозим.

Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари **Э. Умаров** минбарга чиқади. У тўпланган тажриба тўғрисидаги фикрларини баён қилиб, **ёшларни интернационализм руҳида тарбиялаш — комсомолнинг ҳамма иши учун асос қилиб олиниши лозим,** деб уқтириб ўтади.

Янги Тошкентнинг барпо этилиши халқлар дўстлиги ленинча ғоялари тантана қилганлигини кўрсатувчи ёрқин мисолдир. Барча қардош республикалар янги Тошкентни барпо қилишда актив қатнашдилар. Тошкент ёшлари ана шу қурилишга қўшган ва қўшаётган ҳиссалари билан фахрланадилар. Улар мамлакатимиз меҳнаткашлари барча ғалабаларининг битмас-туганмас манбаи бўлган совет халқлари дўстлигини бундан буён ҳам мустаҳкамлайверадилар.

Э. Умаров ўсмирлар ўртасида тарбиявий ва ташкилотчилик ишларини кучайтириш — комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан бири эканлигини таъкидлайди. Ҳар бир ўспирин комсомол раҳбарларининг диққат марказида туриши керак. Ўсмирларни чиниқтириш, уларнинг мамлакатимизнинг муносиб гражданлари, коммунизмнинг актив қурувчилари бўлиб етишишлари учун тарбиянинг ҳамма форма ва воситаларидан фойдаланиш лозим.

Самарқанд область комсомол комитетининг биринчи секретари **М. Ҳасанов мактаб тўғрисида ғамхўрлик қилиш комсомолнинг диққат марказида туриши лозимлиги ҳақида гапирди.** Областдаги мактабларда болалар турли касблар билан таништирилмоқда, ишлаб чиқариш новаторлари болалар билан учрашиб турадилар. Мароқли учрашув клублари, ўқувчиларнинг ҳунар тўгараклари, «очиқ эшик кунлари» бу ишда ёрдам бермоқда. Комсомол ташкилотларининг ана шу муҳим ташаббусини ҳар томонлама ривожлантириш керак, чунки ўтказилган социологик тадқиқотлар мактабларни тамомлаб чиқувчи кўп ёшларнинг касбларни танлаб олишда қийналаётганликларини кўрсатди. Ўқитувчиларни ва ота-оналар жамоатчилигини, шунингдек мактабларни ўз оталиғига олган саноат корхоналари, қурилишлар ва илмий муассасаларнинг коллективларини бу ишга кенг жалб этиш керак.

Қишлоқда яшар экансан — техникани ўрган!

Пахтакор районидаги «Самарқанд» совхозининг бош инженери **Х. Абдураҳмонов** ўз нутқида ана шу гапларни айтди. Совхоз дирекцияси ҳам, жамоат ташкилотлари ҳам қишлоқ ёшларига техникавий касбларни ўргатиш билан шуғулланмоқдалар. Бу йил совхозда механизация курслари ташкил этилди. Йигит-қизлардан 60 киши бу курсларда тракторни, пахта териш машиналарини ва бошқа техникани ўрганмоқда.

Х. Абдураҳмоновнинг фикрича, курс ва билим юртларини янги техника билан таъминлаш, амалий машғулотларни кўпроқ ўтказиб, буларда машиналарни бошқариш маҳоратини эгаллаш керак.

Хоразм область комсомол комитетининг биринчи секретари **Р. Авезжонова** қуйидагиларни айтди: **областимиздаги комсомол ташкилотлари қиз-жувонларни тарбиялаб ўстириш,** уларнинг ғоявий-сиёсий савиясини оширишга интилмоқдалар. Хоразм областида қизлар ҳар икки комсомол ташкилотининг бирини бошқаряпти, дейиш мумкин. Область комсомол комитети, Урганч шаҳар комсомол комитети ва район комсомол комитетларининг составида қиз-жувонлар кўпчиликни ташкил этади. Пахтачилик бригадаларининг бошлиқлари, механизаторлар орасида қиз-жувонлар кўп. Қиз-жувонларни ҳал қилувчи иш участкаларига дадил кўтариш ва уларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаш керак.

Нотиқ клублар ва кутубхоналар, барча маданий оқартув муассасалари ёшлар ўртасидаги ишларни кучайтиришлари, уларнинг дам олиши тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилишлари керак, деган масалани ўртага қўяди. Маданият ходимларининг малакасини ошириш чораларини кўриш керак.

Беш йилликнинг зарбдор қурилишларида ташаббус кўрсатиб, зўр ғайрат билан ишлаш — комсомолнинг шарафли ишидир, дейди Фарғона область комсомол комитетининг биринчи секретари **Т. Мамажонов.** Фарғона комсомоллари азотли ўғитлар заводи, Марказий Фарғона канали қурилишига катта ҳисса қўшдилар. Ана шу қурилишлардаги қаҳрамонларнинг меҳнат зафарлари барча ёшлар учун муносиб ўрнакдир.

Фарғона комсомолининг делегати комсомол ташкилотларининг ташкилотчилик ишига доир масалаларга тўхталиб, уларнинг фаолиятида перспектив планлаштириш яхши самара бераётганлигини кўрсатади. Ҳозирги вақтда Фарғона областининг шаҳар ва қишлоқ районларидаги барча бошланғич комсомол ташкилотлари ана шу янги усулни қўлланмоқдалар. Перспектив планлаштириш ижобий натижалар беряпти, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг актуал проблемаларини ҳал этиш учун бутун куч-эътиборни сарфлаш имкониятини туғдиряпти.

«Ташсельмаш» заводининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **М. Юсупов** съезд делегатларига мурожаат қилиб, **уларни ишчилар синфининг шонли традицияларини кўпайтиришга** даъват этди. Завод ветеранлари ёшларнинг муваффақиятларидан хурсанд бўлмоқдалар, ўз тажриба ва билимларини улар билан баҳам кўрмоқдалар, ёш машинасозлар пахта териш техникаси ижодкорларининг бой традицияларини давом эттираётганликлари билан фахрланмоқдалар.

Ташсельмашчилар Лениннинг юбилей санасини «Ўзбекистон» номли энг янги машиналарни ишлаб чиқариш билан нишонламоқдалар. Заводнинг ёш ишчилари юбилей олди кунларида ишдан кейинги вақтларда тежалган материаллардан тўрт трактор тайёрлаб бердилар.

Кекса ишчи қуйидагиларни айтади: мен шу муъгабар минбардан туриб, биргаликда меҳнат қилаётган ўртоқларимга — мастерларга мурожаат қиламан ва уларни ёш ишчиларни оталиққа олишга даъват этаман. Ҳар биримиз ёшлардан уч кишига бирор касб-корни ўргатайлик.

Ленинча синовдан аъло баҳо билан ўтиш — ҳар бир комсомолнинг шарафли ишидир. Қорақалпоғистон область комсомол комитетининг биринчи секретари **Т. Ешимбетов** Автоном республиканинг комсомол ташкилотлари бу ишни қандай ташкил этаётганликларини гапириб, комсомол ташкилотлари ёшларни пухта ғоявий чиниқтиришга, уларнинг ишлаб чиқаришдаги юксак авангардлик ролини таъминлашга ҳаракат қилаётганликларини айтди. КПСС Марказий Комитетининг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига аталган Тизисларини ёшлар ўртасида пропаганда қилиш кенгайиб бормоқда. Шу нарса диққатга сазовордирки, ленинча синов кунларида бошланғич комсомол ташкилотларининг фаолияти қизиб кетди, комсомол ташаббуси булоқдай жўш урди. Кўпгина корхоналарда, қурилишларда, совхоз ва колхозларда иқтисод ва тежамкорлик учун, маҳсулот таннархини камайтириш ва сифатини ошириш учун кураш кучайтирилди.

Қорақалпоғистон комсомоллари юбилей йилида совет пахтачилигини ривожлантиришда ўз ҳиссасини кўпайтиришга интилмоқдалар. Улар янги ерларни ўзлаштиришни, шолипояларни кенгайтиришни оталиққа олиш ишларини кучайтирмоқдалар.

Янги шоликорлик совхозларида кадрларнинг мукim ишлаб қоладиган бўлиши проблемаси билан ҳам комсомол яқиндан шуғулланмоқда. Бу проблемани муваффақиятли ҳал этмоқ учун қўриқ ерлардаги капитал қурилишнинг, айниқса, маданий-маиший объектлар қурилишининг аҳволини яхшилаш керак.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг раиси Э. А. Аминов бундай деди: **ҳамма ёшларни физкультура ҳаракатига жалб қилиш мумкин ва лозим.** Ҳозир корхона ва қурилишларда, колхоз ва совхозларда, ўқув юртларида саккиз мингдан ортиқ физкультура коллективи бор. Кечқурунлари юз мингларча кишилар гимнастика заллари ва бассейнларга, стадионларга ва спорт майдонларига келадилар. Ўзбекистон спортчиларининг маҳорати ҳам ошмоқда.

Лекин республикада, айниқса, қишлоқ жойларда физкультуранинг ривожланиш даражаси ҳали ҳам замонавий талаблардан орқада қолмоқда. Комсомол ташкилотлари спорт жамиятларининг моддий-техника базасини ривожлантиришга ёшларни кенгроқ жалб қилишлари, физкультура кадрларини тайёрлашни яхшилашга эришишлари, физкультура ҳаракатларини янада юксалтириш юзасидан партия билан ҳукумат белгилаб берган катта программани бажариш учун кўпроқ ташаббускорлик ва қатъият кўрсатишлари керак. Бу вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун заводларда, қурилишларда, колхозларда, совхозларда ва ўқув юртларида физкультура ишини кун сайин мустаҳкамлаб бориш лозим.

Ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш — комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир. Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармаси бошлиғининг комсомол иши билан шуғулланувчи ёрдамчиси **М. Н. Козлинский** шу ҳақда гапириб, кейинги йилларда армия комсомол ташкилотлари билан маҳаллий комсомол ташкилотларининг алоқаси анча мустаҳкамланганлигини айтиб берди. Сиёсий органлар билан партия ташкилотларининг раҳбарлигида спортнинг ҳарбий-амалий турлари бўйича ўртоқлик мусобақалари ўтказилмоқда, жангчилар билан ишчи ва қишлоқ ёшларининг биргаликдаги кечалари, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушидаги жанговар шижоатларнинг қаҳрамонлари билан учрашувлар уюштирилмоқда. Армия комсомол ташкилотлари ўсмирларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашда актив қатнашмоқдалар. Ёш жангчилар ҳарбий-техника ва мудофаа тўгаракларига раҳбарлик қилмоқдалар, ҳарбий ишга доир турли ўйинлар ва машқлар ўтказмоқдалар.

Нотиқнинг фикрича, ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишига армиянинг донгдор ветеранлари бўлган запасдаги ва истеъфодаги офицерлар билан генералларни кўпроқ жалб этиш лозим. Музейлар, жанговар шуҳрат хоналари ва бурчаклари ташкил этишда, турли юришларни уюштиришда улар катта ёрдам бера оладилар.

Қишлоқ йигит ва қизларидан кўпроқ киши чорвадорлик касбларини ўргансин, деди ўзининг съезддаги нутқида Бухоро область Томди районидаги Жабай Балимонов номли колхознинг бош чўпони **Жаксилик Балимонов.** Томди чўпонлари, деди у, В. И. Ленин юбилейини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, қаҳратон қиш изғиринига қарамай, ҳар юз совлиқдан 113 тадан қўзи олдилар, давлатга гўшт, жун сотиш планларини тўла ва ошириб бажардилар. Ёш чўпонлар катта муваффақиятларга эришдилар. Икки юзга яқин комсомол ўз мажбуриятларини ошириб бажарди.

Партия билан ҳукумат, Ленин комсомоли чорвадорларнинг эҳтиёжларига зўр эътибор бериб қарамоқдалар. Фермалар замонавий машина-ускуналар билан таъминланган. Қишлоқ ёшлари зўр иштиёқ билан чорва фермаларига ишга келмоқда. Конимех районидаги Гагарин номли мактабнинг ўнинчи синф ўқувчилари ўтган йили яхши намуна кўрсатдилар — мактабни битириб чиққан йигит ва қизларнинг ҳаммаси чорвачиликда ишлай бошлади.

Республика чорвадорлари олдида масъулиятли вазифалар турибди. Чорвачиликни муваффақиятли ривожлантирмоқ учун ҳамма фермаларда клублар ва кутубхоналар ташкил этиш, уларда ишлаш учун билимдон кишиларни юбориш лозим. Ишни шундай ташкил этиш кераки, қишлоқ йигит ва қизларидан кўпроқ киши чорвачилик касбларига ихлос қўйсин.

Комсомоллар ҳамиша ва ҳар ишда ёшларга намуна бўлишлари лозим. Мамлакатимизнинг йигит ва қизлари ўз ҳаётларида ва меҳнатларида Ленин партиясига содиқ бўлишни ўзларига қонун қилиб олганлар. СССР космонавт-учувчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони **В. Н. Волков**нинг бутун нутқида ана шу фикр ўз ифодасини топди. Съезд делегатлари ва меҳмонлари уни самимий кутиб олдилар. Донгдор космонавт Ўзбекистон комсомолларини, барча ёшларни совет ватанининг шон-шуҳрати йўлида янги зафарларга даъват этди.

Революцион назария комсомолга истиқбол йўлини ёритиб беради. **Комсомол ташкилотлари ёшларнинг ғоявий савиясини доим ошириб боришлари керак.** Андижон область комсомол комитетининг иккинчи секретари **В. А. Пустовалов** шу тўғрида гапириб, қуйидагиларни айтди: Партия комитетларининг кундалик ёрдами туфайли коммунистларнинг катта бир отрядига комсомол сиёсий маорифига раҳбарлик қилиш иши топширилди. Булар энг яхши пропагандистлардир. Уларнинг 90 процентидан кўпроғи олий маълумотли. Сиёсий маориф системасида ташкил этилган тўгараклар, мактаб ва клублар ёшларда марксча-ленинча дунё қарашни муваффақиятли равишда шакллантиришга ёрдам беради. Семинар машғулотлари, суҳбатлар, назарий конференциялар ва ҳосил қилинган билимларни мустаҳкам эсда қолдиришнинг бошқа формалари ана шу вазифага хизмат қилади. Машғулотлар ёшларнинг меҳнат ғайрати ва ижтимоий активлигини оширишга ёрдам беради ҳамда йигит ва қизларни комсомол билан, партия билан маҳкам боғлайди. «Партия тўғрисида суҳбатлар» тўгаракларининг қатнашчиларидан етти юзга яқин киши ўтган йили КПСС сафига кирди, йигит ва қизлардан икки минг киши комсомол аъзоси бўлиб қолди.

Нотиқ комсомол сиёсий маорифи системасини тобора такомиллаштириш зарур эканлиги ҳақида гапиради. Таълим-ўқишдаги турли формаларнинг давомийлиги масалаларига кўпроқ эътибор бериш, машғулотларнинг сифатини яхшилаш, тўгаракларни ўқув қўлланмалари билан ўз вақтида таъминлаш керак.

Комсомол халқ хўжалиги учун ғоявий жиҳатдан чиниққан малакали мутахассислар тайёрлаш ишларида бевосита қатнашмоқда. Шу сабабли **ҳар бир олий ўқув юрти ва ҳар бир техникумда комсомол иши катта ўрин олиши лозим.** Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министри **Т. А. Саримсоқов** ўз нутқида шундай муҳим фикрларни илгари сурди.

Министр ишонч билдириб айтдики, олий ўқув юртлари ва техникумлардаги комсомол ташкилотлари ҳар бир студент ва ҳар бир ўқувчининг мустаҳкам ва пухта билим олишига зўр ғайрат ва қунт билан эришадилар, ўқув группаларида ва студентларнинг умумий ётоқхоналарида бутун тарбия ишини юксак даражага кўтарадилар. Студентларни илмий ишларда актив қатнаштириш учун комсомол ҳали кўп иш қилиши керак.

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети комсомол комитетининг секретари **Ш. Жалилов** ҳам студентларнинг ишларига тўхталиб ўтди. У жумладан, бундай деди: комсомол студентларни таълим-ўқиш натижалари **учун, жамоат топшириқларини бажариш учун юксак жавобгарликни сезиш руҳида тарбиялаши керак.**

Мирзачўл Ўзбекистоннинг мўл пахтаси учун курашнинг олдинги сафида бормоқда, деди Сирдарё область комсомол комитетининг биринчи секретари **А. Тўраев.** Комсомол Мирзачўлдаги қўриқ ерларни ўзлаштиришни ўз оталиғига олган. Минг-минглаб ёш ватанпарварлар қалб амри билан сув хўжалиги объектлари, посёлкаларни барпо этиш учун бу ерга келмоқдалар, қўриқ ерларни ўзлаштирмоқдалар, энергетика гиганти — Сирдарё ГРЭСини қурмоқдалар. Аммо бу ерга келувчи йигит ва қизлар орасида ҳеч қандай ихтисосга эга бўлмаган кишилар ҳам оз эмас, шу сабабли касбларни эгаллашда уларга ёрдам бериш — комсомол ташкилотларининг бурчидир. «Малик» совхозининг тажрибасини бутун чоралар билан ёйса арзийди. Бу совхозда турли курслар ташкил этилган. Бу курсларда қўриқ ерларни ўзлаштирувчи ёшлардан кўп киши уй-жойларни барпо этиш, пахта етиштириш ва машиналарни бошқаришни ўрганмоқдалар.

Комсомолларнинг қўриқ ерларни ўзлаштиришдаги иштироки тўғрисида Сурхондарё область комсомол комитетининг биринчи секретари **Т. Менглиев** ҳам гапирди. **Комсомоллар илғор, прогрессив усулларни қўлланишда ҳамиша ташаббускор бўлишлари, қийинчиликларни назар-писанд қилмай, новатор бўлишлари керак,**— деб таъкидлади, нотиқ.

Наманган область комсомол комитетининг биринчи секретари **Т. Жўраев** қуйидагиларни айтди: **ёшлар ўртасида олиб бориладиган сиёсий-тарбиявий ишларнинг хилма-хил** формаларидан фойдаланиш керак. Областда интернационал учрашув кечалари ва қардош Қирғизистон ёшлари билан дўстлик фестивалларини ўтказиш традиция бўлиб қолди. Уч юздан ортиқ интернационал дўстлик клублари ва бурчаклари ташкил этилди. Булар юз мингдан ортиқ йигит ва қизни бирлаштиради.

Наманган областидаги комсомол ташкилотлари ёшларни кекса авлод традициялари руҳида, отабоболаримизнинг қаҳрамонлиги намуналари асосида тарбияламоқдалар. Комсомолларнинг, ишчи ва қишлоқ ёшлари кўп вакилларининг ташаббуси ҳамда бевосита иштироки билан гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларининг хотираси учун 30 га яқин ёдгорлик ўрнатилди. 20 мингдан ортиқ йигит ва қиз совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат шуҳрати жойларига Бутуниттифоқ микёсида ўтказилган юришда қатнашди. Буларнинг ҳаммаси ёшларни ғоявий жиҳатдан чиниқтириш, севикли Ватанни ҳимоя қилмоқ учун уларнинг тайёргарлигини оширишга ёрдам бермоқда.

Шу билан бирга ўртоқ Жўраев ёшлар ўртасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишдаги камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтади. Атеистик пропагандага ва ёшларни ғоявий жиҳатдан тарбиялашнинг бошқа формаларига ҳали кам эътибор берилмоқда.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати рассом **Р. Чориев** сўз олади. У айтадики, комсомол комитетлари кейинги йилларда ижодкор ёшларни тарбиялаб ўстиришга доир масалаларга кўпроқ эътибор бера бошлади. Энг яхши адабиёт ва санъат асарлари учун республика Ленин комсомоли мукофотларининг таъсис этилганлиги зиёлиларнинг ана шу катта ва муҳим отряди активлигини оширишга муайян даражада кўмаклашди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ҳузурида ижодкор ёшлар билан иш олиб борувчи кенгаш тузилди. Бу кенгаш ёш талантларни аниқлаш ва уларни камол топтиришга ёрдам беради. Аммо республикадаги ижодий союзлар кўпинча ана шу кенгашнинг ишларига мадад бермаётирлар.

Ижодкор ходимлар ҳаёт билан, ишлаб чиқариш билан алоқани мустаҳкамлашлари, ўз асарларида ҳозирги куннинг қаҳрамонларини мадҳ этишлари керак. Комсомол бу ишда уларга актив ёрдам бермоғи лозим.

Ўртоқ Чориев ижодкор ёшлар куч-ғайрати биган Ўзбекистон комсомоли музейини ташкил этиш тўғрисида таклиф киритади. Ўртоқ Чориев бу соҳада ташаббус кўрсатиб, ўзи чизган «Озод диёр» суратини музейга туҳфа қилади.

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш асослари мактабда, пионер отрядида вужудга келтирилади. Андижондаги мактабнинг ўнинчи синф ўқувчиси **З. Дадабоева** шу тўғрида гапиради. У айтадики, мактаблардаги комсомол ва пионер ташкилотларининг фаолиятини доим такомиллаштириб бориш керак. Тажрибали ўртоқларни пионер вожатийлари қилиб тавсия этаётган, болалар ўртасида олиб бориладиган ишларни мароқли қилиб уюштиришда уларга ёрдам бераётган комсомол комитетларининг раҳбарлари жуда тўғри иш қилмоқдалар.

Ёш деҳқонларга маданий-маиший хизматни яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш — комсомол ташкилотларининг диққат марказида туриши керак. Шеробод районидаги Ленин номли совхоз комплекс механизация бригадасининг бошлиғи **А. Қурбонов** ўз нутқида ана шу фикрни илгари сурди. А. Қурбонов ўз ўртоқлари билан биргаликда жонажон партия даъватига амал қилиб Шеробод даштини ўзлаштириш учун келганликлари тўғрисида батафсил гапиради. Янги ерларда бригада учун 80 гектар майдонни ажратиб бердилар. Бу ерларда чигит экиш олдидан қилинадиган ишлар бажарилди, техника тахт қилиб қўйилди. Бригада ҳосилнинг ҳаммасини машинада териб олишга қарор берди. Илғор механизатор ўтган йили бир ўзи 416 тонна пахта терганлигини айтиб, бу йил камида беш юз тонна пахта тераман, деб ваъда берди.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари **Б. Н. Пастухов** Ўзбекистон комсомолларининг бундан буён ҳам катта муваффақиятларга эришувларини тилади.

Съездда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади.

Съезд қатнашчилари республикадаги барча йигит ва қизлар номидан ёшларни тарбиялашга оталарча чинакам эътибор ва ғамхўрлик қилаётганлиги учун жонажон Коммунистик партияга самимий ташаккур билдирдилар. Съезд делегатлари республиканинг барча комсомоллари ва барча ёшларини ўзларининг бутун куч, бутун ғайрат ва билимларини коммунистик қурилиш улуғвор планларини амалга ошириш йўлидаги курашга сарф қилиб, В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олишга даъват этдилар (ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР МУБОРАК!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Н. М. ИНОҚОВГА, И. ҚОДИРОВГА ВА А. МИРЗАЕВАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Театр санъатини ривожлантиришдаги хизматлари ва юксак ижрочилик маҳорати учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин:

Иноқов Нусрат Мирзаевич — М. Қориёқубов номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли ўзбек давлат филармонияси ва Ўзбекистон давлат эстрадаси халқ чолғу асбоблари оркестрининг найчиси.

Қодиров Исоқ — Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитети мақомчилар ансамблининг найчиси.

Мирзаева Адиба — Муқимий номидаги ўзбек давлат музыка театрининг яккахон ашулачиси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1970 йил 4 март.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Узоқ йиллик самарали иши учун ва 70 ёшга тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ядро физикаси институти директорининг ўринбосари Ян Иосифович **Високинский** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР. Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Юқори малакали кадрлар тайёрлаш борасидаги узоқ йиллик самарали иши учун ва 70 ёшга тўлганлиги муносабати билан Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг доценти Дмитрий Филиппович **Жуков** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Республиканинг партия ва план лаштириш органларидаги узоқ йиллик, самарали иши учун ва олтмиш ёшга тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Госплани балансла ва тақсимот планлари бўлими бошлиғининг ўринбосари Вячеслав Михайлович **Михалевский** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Узоқ йиллар самарали педагогик иши ва ёш авлодни тарбиялаш соҳасидаги хизматлари учун Бухоро область Бухоро районидаги Ғафур Ғулом номли мактаб бошланғич синфлар ўқитувчиси Наим **Ҳасанов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуминииг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Республикада сув хўжалигини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги Самарқанд область суғориш системалари бошқармасининг бошлиги Гамид Раимович **Фарҳодий** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Республикада темир йўл транспортида узоқ йиллар ва самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўрта Осиё темир йўли Фарғона бўлими бошлиғининг ўринбосари Алексей Матвеевич **Трушин** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуминииг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ДЎСТЛИК УЙИДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

4 март куни чет мамлакатлар халқлари билан Дўстлик уйида совет ва чет эл мухбирлари учун матбуот конференцияси ўтказилди. Матбуот конференциясини СССР Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлимининг мудири Л. М. Замятин очди.

СССРнинг яҳудий миллатига мансуб бўлган бир группа гражданлари — жамоат, давлат арбоблари, санъат ва адабиёт ходимлари, илмий ходимлар, деди у, совет ва чет эл журналистлари ҳузурида баёнот эълон қилиш имкониятини берилишини сўраб, илтимос қилди.

Шу баёнот текстини иқтисод фанлари доктори, профессор Л. М. Володарский ўқиб эшиттирди.

Ҳамма қитъалардаги миллион-миллион софдил кишилар Исроил ҳукмрон доираларининг араб халқларига қарши агрессиясини лаънатламоқдалар, дейилади баёнотда. Исроил ҳарбийларининг гитлерчилар ваҳшийлигини эслатувчи жиноятлари тўғрисидаги янги хабарлар кун сайин келиб турибди. Бу агрессия Яқин Шарқ халқларига ва тараққийпарвар режимларига қарши империалистик, янги мустамлакачилик фитнасининг, нефть монополиялари билан халқаро сионистик ташкилотларнинг манфаатлари бир-бирига жуда чатишиб кетган фитнанинг таркибий қисми бўлиб қолди.

Сионизм, деб таъкидланади баёнотда, ҳамиша яҳудий буржуазиясининг шовинистик қарашларининг ва унинг ирқчилик даъволарининг ифодачиси бўлиб келган. Ҳозир у миллий адоват ва нафратни тарғиб қилишнинг учига чиқди. Сионистлар араб халқларига қарши курашда империализмга тўп еми етказиб бермоқда. Улар марксизм-ленинизмни сохталаштириб, СССР тарихини қалбакилаштириб, унинг миллий масаладаги сиёсатига бўҳтон қилиб, империализмнинг путури кетган «маънавий аслаҳахонасини» тўлдиришга уринмоқдалар.

АҚШдаги ва бошқа айрим Ғарб мамлакатларидаги сионистик марказлар билан бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилаётган Тель-Авив сионистик доиралари Совет Иттифоқида яшовчи яҳудий миллатига мансуб граждандар оғир ҳаёт кечирмоқдалар, таъқиб қилинмоқдалар, деган даъволарни қилмоқдалар ва шу сингари бемаъни гапларни айтмоқдалар. Шу сабабли улар Исроилга келсалар маъқул иш бўлади, дейишмоқда.

Совет мамлакатининг тенг ҳуқуқли гражданлари бўлган яҳудийлар — ишчилар ва инженерлар, колхозчилар ва агрономлар, медицина ҳамширалари ва врачлар, профессорлар ва академиклар, офицерлар ва генераллар, ёзувчилар ва артистлар, жамоат ва давлат арбоблари ҳам СССРдаги барча халқлар билан биргаликда меҳнат қилмоқдалар, дейилади баёнотда. Улардан 8 мингга яқин киши меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар, область Советларининг, СССР Олий Советининг депутатлари қилиб сайланган. Меҳнатдаги муваффақиятлари ва Улуғ Ватан урушидаги иштироки учун деярли 340 минг киши Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан мукофотланган, кўп киши Совет Иттифоқи ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонидир.

Биз, дейилади баёнотда, ер юзидаги барча софдил кишилар билан бирга шуни айтамизки, сионистлар халқ оммасига зид бўлган империалистик, босқинчилик манфаатларини кўзлаб ҳаракат қилмоқдалар. Исроил ўзининг агрессив сиёсатини тўхтатиши керак. Оккупантлар араблардан босиб олинган ерлардан чиқиб кетсинлар, дунёнинг бу районида яшовчи ҳамма халқлар ва давлатлар учун мустаҳкам тинчлик ўрнатилиши лозим.

Барча совет гражданлари билан бирга биз ҳам партиямиз билан Совет ҳукуматининг халқлар миллий ва социал озодлигини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратилган, империализмга қарши, тинчлик ва ялпи хавфсизлик учун курашдан иборат бўлган сиёсатини батамом қўллаб - қувватлаймиз. Биз БМТ Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрь резолюцияси оғишмай бажарилишининг тарафдоримиз. Шу ва фақат шу сиёсатгина инсониятнинг тинчлиги ва тараққиёти ишига хизмат қилади.

(ТАСС).

МУҲИМ ҲИССА

ТЕҲРОН. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорнийнинг Эронга қиладиган визити муносабати билан Эрон матбуоти Совет — Эрон муносабатлари тўғрисидаги материалларни кўплаб босиб чиқармоқда.

Ҳар икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар йилдан-йилга мустаҳкамланиб бормоқда, деб ёзади «Кейхан интернэшнл» газетаси. «КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва бошқа совет раҳбарлари Эронда бўлишди. Эрон шаҳаншоҳи эса, давлат визитлари билан Совет Иттифоқига бир неча бор ташриф буюрди. Бу алоқалар оқибатида сўнгги бир неча йил мобайнида ҳар икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий муносабатлар ва техникавий ҳамкорлик анча кенгайди». Газета Эрон металлургиясининг тўнғичи — Исфахон металлургия заводи қурилишида Совет Иттифоқининг ёрдами ҳамда Эрондан СССРга газ қувури ётқизилиши яхши қўшничилик муносабатлари муваффақиятли ривожланиб бораётганлигининг далилидир, деб таъкидлайди.

«Аёндеган» газетаси Эрон билан Совет Иттифоқи раҳбарларининг ўзаро алоқаларига, икки томонлама кенг иқтисодий, техникавий ва савдо-сотиқ ҳамкорлигига ҳамда уларни янада ривожлантириш истиқболларига алоҳида эътибор берди.

«Н. В. Подгорнийнинг Эронга қиладиган визити, — деб ёзади газета, — СССР ва Эрон халқлари учун шонли кунларда, ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатлар негизини яратган В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик юбилейи арафасида ўтади. Бу визит Эрон билан СССР ўртасида дўстлик, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга янги муҳим ҳисса бўлиб қўшилишига шак-шубҳа йўқ».

Турли мамлакатларда

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ КЎМИР

ПРАГА. Приевидзе шаҳри, (Словакия) яқинидаги «Цигель» шахтасининг коллективи 1970 йилнинг биринчи кварталида пландан ташқари кўмир қазиб чиқариш юзасидан олган мажбуриятларини бажарди. «Цигель» кон ишчилари январь-март мобайнида план топшириқларига қўшимча равишда 30 минг тонна кўмир қазиб чиқаришга ваъда берган эдилар. Улар бу ваъдаларини муддатидан беш ҳафта олдин бажардилар. Чехословакиянинг бошқа шахталаридаги кончилар ҳам ўз мажбуриятларини муваффақиятли адо қилмоқдалар.

СУТЧИЛИК РИВОЖЛАНТИРИЛМОҚДА

СОФИЯ. Бу ерда София атрофидаги меҳнат кооператив деҳқончилик хўжаликлари ва давлат хўжаликларида ишлаётган илғор хотин-қизларнинг конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда қишлоқ меҳнаткашлари 1969 йил планини 106,7 процент бажарганликлари маълум қилинди. Болгария пойтахтининг аҳолиси учун 40 миллион литрга яқин сут етказиб берилди.

ҚИШЛОҚҚА ЮБИЛЕЙ СОВҒАСИ

БУДАПЕШТ. Венгрия Совет Армияси томонидан озод қилинган куннинг 25 йиллигини нишонлаш учун Венгрия қишлоқларида юзта янги кутубхона очилади. Касаба союзлари, коммунистик ёшлар союзи, ватан фронти ва бошқа жамоат ташкилотлари бу кутубхоналарни ташкил этиш учун пул тўплашда қатнашмоқдалар. Шу пайтгача 83 миллион форинг тўпланди.

ЮГОСЛАВИЯ ЭЛЕКТРОВОЗЛАРИ

БЕЛГРАД. Югославия темир йўлчилари ватан саноатида тайёрланган дастлабки электровозларни олишди. Янги машиналар 2.200 тонна юкни ташиб бера олади.

(ТАСС).

Чехословакияда армияга чақирилувчиларни тайёрловчи курслар муваффақиятли ишламоқда. Ана шундай ўқув марказларидан бири яқинда Бероунда ташкил этилди. Бу ерда ёшлар тажрибали педагоглар раҳбарлигида самбо усуллари, парашютда сакраш, отиш, қояга чиқиш ва радио аппаратурани ўрганишмоқда. Суратда: самбо кураши машғулотида.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ҲАРБИЙ МИНИСТРНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Қўшма Штатлар ўзининг Ғарбий Европадаги қўшинларини камайтирмоқчи эмас. Ҳарбий министр Стэнли Резор сенатнинг қуролли кучлар ишлари билан шуғулланувчи комиссиясида сўзлаган нутқида Ғарбий Европадаги Америка қўшинлари сонини ҳозирги даражада сақлаб туриш АҚШ стратегия сиёсатининг негизини ташкил қилади, деб айтди.

Ғарбий Европадаги Америка қўшинларининг бир қисмини бу ердан олиб кетиш масаласи кўп вақтлардан бери конгресс доираларида муҳокама қилиниб келинмоқда. Сенатдаги демократик кўпчиликнинг раҳбари Майк Мэнсфилд сенатга тақдим этган резолюцияда ҳукуматни Ғарбий Европадаги Америка қўшинларини анча камайтиришга чақирди.

Греция ҳукмдорлари дунёга таниқли композитор Микис Теодоракисни ҳамон тутқунликда сақлашяпти. Бу олижаноб ватанпарвар грек халқининг орзу истакларини ўз ижодида тараннум этгани учун қамоқхонада азоб чекмоқда. Ҳозирги кунда оғир бемор Микис Теодоракиснинг ҳаёти хавф остида. Суратда: М. Теодоракис. АФП—ТАСС фотоси.

САМИМИЙ МУЗОКАРАЛАР

РАВАЛПИНДИ. (ТАСС). Ганг дарёси сувининг режими тўғрисида олиб борилаётган Покистон—Ҳиндистон музокараларининг навбатдаги даврасини Исломободда ўз ишини тамомлади. АПП агентлигининг хабарида айтилишича, самимийлик вазиятида ўтган шу музокаралар натижасида яқин тўрт ой ичида Деҳлида министрларнинг ўринбосари иштирокида яна бир марта учрашув ўтказишга қарор қилинди.

ВИЗИТ ТУГАДИ

НЬЮ-ЙОРК. Франция президенти Ж. Помпиду Нью-Йоркдан Парижга жўнаб кетди. Помпиду жўнаб кетиш олдидан матбуот, радио ва телевидение вакиллари билан бўлган учрашувда гарчи ўзининг АҚШга қилган визитидан «қаноатланганлигини» айтган бўлса ҳам, лекин Америка сионистлари Францияга қарши уюштирган кўпдан-кўп намойишлардан аччиғи келганлигини яширмади. У сионистларнинг Франция давлати бошлиғини бемалол ҳақорат қилишига йўл қўйиб берган Чикаго маъмурларининг позициясидан айниқса норози эканлигини айтди. Чикаго мэри Дейлибирон бир тарзда кечирим сўрашни зарур деб ҳисобламайман, деб айтди.

Помпиду Франциянинг Яқин Шарқ хусусидаги сиёсатини тушунтириб ҳам берди. Унинг фикрича, Исроил талаб қилаётган нарса Исроил билан араб мамлакатлари ўртасида бевосита музокаралар олиб бориш битимига эришиш имконини бермайди. Бу райондаги танглик бартараф этилмас экан, деб таъкидлади Помпиду, Франциянинг Исроилга ҳарбий самолётлар сотишни тақиқлаш тўғрисидаги қарори ўз кучида қолаверади.

(ТАСС).

КУРАШ КУЧАЙМОҚДА

АДДИС-АБЕБА. Мозамбик озодлик фронти партияси раҳбарлик кенгашининг аъзоси, ташқи ишлар ва ташкилий ишлар билан шуғулланувчи секретари Марселину Душ Сантуш бундай деди: «Мозамбикда озод қилинган ва озодлик фронти партияси назорати остида бўлган районлар мамлакат территориясининг бешдан бир қисмини ташкил этади. Шу районларни ўлкамизни мустамлакачилардан батамом озод қилиш майдонига айлантириш — ҳозирги вақтдаги асосий вазифалардан биридир».

Душ Сантуш сўнгра бундай деди: Мозамбик озодлик фронтининг партизанлик отрядлари ҳозир мамлакат территориясининг учдан бир қисмида актив ҳаракат қилмоқда. Озодлик фронти назорати остидаги 150.000 квадрат километр территория бутун мамлакатда озодлик ҳаракатини авж олдиришнинг қудратли базаси бўлиб қолди. Озод этилган районлардаги бутун ҳокимиятни ҳарбий сиёсий комитетлар амалга оширмоқдалар. Лекин улар билан бир қаторда таъминот, транспорт, қишлоқ хўжалиги билан шуғулланувчи комитетлар сингари халқ комитетлари ҳам ишлаб турибди.

(ТАСС).

Дўстлик чегара билмас

ДОКТОР КАСИГА

Қўлимдаги оғриқ азоб бера бошлагач, Доруссаломдаги энг йирик госпиталга кирдим. Мени африкалик врач қабул қилди.

— Вой-бўй, ярангиз жуда хавфли-ку. Операция қилишга тўғри келади,— деди у инглиз тилида, сўнгра мени диққат билан тингларкан сўради:

— Французмисиз?

— Йўқ, русман.

— Рус?— дея у қайта сўради менинг она тилимда ва ҳайрон бўлгандек қошларини чимирди. — Жуда соз! Келинг, яхшиси русча гаплашамиз.

— Нега ҳайрон бўляпсиз?— Биз Совет Иттифоқида таълим олганмиз. Менга ўхшаганлар бу ерда анчагина. СССРдан 30 га яқин ҳунар ўрганиб қайтганмиз. Кўпчилик Москва, Ленинград, Киев ва Харьковда ўқишган. Мен бўлсам Львовда ўқиб келдим. Мана энди уйдаман. . .

У бирдан хотираларини сўзлаб беришни тўхтатди-да, деди:

— Сизни икки кунга госпиталга ётқизишга тўғри келади. Розимисиз?

Қаршилик кўрсатиш бефойда. Врач даволаниш керак дедими, демак даволаниш керак. У менинг Доруссаломдаги техника коллежида физикадан дарс бераётганимни ва Танзанияга бир неча йилга келганимни билиб, ўзини таништирди:

— Жон Касига. Ишларимдан қутилишим билан олдингизга бораман. Ҳозир мени беморлар кутиб турибди. Кўришгунча...

Муҳимбили госпитали Танзания пойтахтининг марказида анча жойни эгаллаб турган йирик қурилишлар комплексидан иборат. Узун-узун корпуслар шундоққина хурмозорлар орасига жойлашган. Атроф майсазор. Мен у корпусдан бу корпусга тортилган махсус соябонлар тагидан ўтиб бораман. Бу соябонлар кишиларни ёзда жазирама офтобдан, ёмғирлар мавсумида эса тропик жаладан асрайди. Ниҳоят, мен ётишим керак бўлган жойга ҳам етиб келдим. Иккинчи қаватдаги палатада икки кун ётиб даволанишим керак.

Мен билан бирга бир ҳинд ҳам ётибди. У Занжибардаги мўъжазгина бир дўконнинг хўжайини экан. Ётганига олти кун бўлибди. У ўзи ҳақида, албатта, чиқимлар ҳақида гапириб берди. Унинг бу ерда бир кунлик ётиши 60 шиллингга тушар экан. Бу бир ишчи ойлик иш ҳақининг тахминан чорак қисмини ташкил этаркан. Давлат госпиталида хусусий мулк эгаларини шундай даволашаркан.

Кечки овқатдан сўнг очиқ айвонда бошқа бир мижоз билан суҳбатлашдим. У давлат корхонасининг хизматчиси экан. Бундан бир неча кун муқаддам кўричак билан оғриганда олиб келишибди. Операция қилишибди. Ҳаммаси текинга.

Дори-дармон бериш ва беморнинг саломатлигини текшириб туриш дунёнинг ҳамма касалхоналарида бир хил бўлса керак. Хонамизга янги навбатчи — африкалик врач кирди. Синаш учун рус тилида савол бердим. Доктор мени тушунди. Биз танишдик.

— Генри Мизимбе, терапевт, Харьковда ўқиганман. Уйимга, Танзанияга қайтганимга бир ойдан ошиб қолди, — деди у кулиб.

Мени операция қилиш соат 11 га белгиланган эди. Жон Касига икки африкалик ассистенти билан кирди. У операцияга тайёрланаётиб, гапира кетди:

— Бизда, госпиталимиз қошида иккита ўқув юрти бор. Доруссаломдаги университет коллежининг медицина факультети ҳамда касалхоналар унун медицина ходимлари тайёрловчи ўқув юрти ҳам шу ерда. Уларда танзаниялик йигит-қизлар ўқишади. Ўқишни тугатишгач, уларнинг бир қисми шу ернинг ўзида қолиб ишлашади, қолганлари эса лозим бўлган жойларга йўлланма олиб кетадилар. Танзания мустақилликка эришгунга қадар мамлакатда бор-йўғи 11 африкалик врач бор эди. Лекин инглизлар уларни мураккаб операцияларга йўлатишмас, енгил операцияларга ҳам ассистент сифатида қатнашишга ижозат беришар эди. 1961 йилда озодликка эришилган кунданоқ ҳукумат ёшларни ўқиш учун чет элларга юборди. Уларнинг бир қисми Совет Иттифоқига, бошқалари эса социалистик мамлакатларга ўқишга кетишди. Ҳозир ўқишга кетганларнинг кўпи врач бўлиб қайтиб келди ва ишлаётир. Ўзимизда ҳам мутахассислар тайёрлашга киришдик. Ҳозир коллежимизнинг битирувчиларини сабрсизлик билан кутмоқдамиз. Агар 1968 йилда бор-йўғи тўрт кишигина врачлик дипломини олган бўлса, 1969 йилда улар тўққиз кишига етди. 1970 йилда эса улар яна ҳам кўпаяди. Эндиликда бизда соғлиқни сақлаш соҳасида 11 эмас, балки 60 дан зиёд африкалик врачлар ишлайди. Албатта, бу ҳали оз. Улар кўпайиб бораверади. Бизнинг олдимизда жиддий вазифа турибди: бутун аҳолини медицина ёрдами билан таъминлашимиз керак.

Мен Касиганинг сўзларини диққат билан эшитаман. Унинг сўзларида соғлиқни сақлашнинг миллий системасини ўрнатиш тўғрисида қайғураётгани сезилиб турибди. У сўзида давом этади:

— Сўнгги йилларда министрлигимиз оқартув ишларига катта аҳамият беряпти. Шуни алоҳида қайд қилиш керакки, одамлар энди табибларга камдан-кам мурожаат қилишяпти. Кишилар кўпроқ касалхона ва госпиталларга интилишмоқда. Улар яхшироқ врач қўлида даволаниш учун бир неча ўн чақиримлаб йўл босиб келишмоқда. Ҳукуматимиз ишчи, деҳқон ва хизматчиларга бепул медицина ёрдами кўрсатиш учун зарур маблағлар ажратмоқда. Мамлакатда даволаш муассасалари кундан-кунга ортиб бораётир. Танзаниянинг касаба союз ташкилоти ҳам касалхоналар қуриш учун маълум миқдорда маблағ ажратмоқда...

Операция тугади. Касига кечки нонуштадан сўнг ёнимга киришини айтиб, чиқиб кетди. Дарҳақиқат, кечқурун у кириб келди, лекин ёлғиз эмасди.

— Танишинглар, рафиқам Дебора. У госпиталимизда бош фармацевт бўлиб ишлайди. Биз Совет Иттифоқида бирга ўқиганмиз. 1965 йили шу ерда турмуш қурдик.

Биз Танзания ва СССР тўғрисида, турли байрамлар ва шаҳарлар тўғрисида узоқ суҳбатлашдик. Жон ҳам Дебора ҳам Львов ҳақида, унинг қадимий кўчалари-ю, янги майдонлари ҳақида, уларга таълим берган институт ўқитувчилари ҳақида зўр ҳаяжон билан ҳикоя қилишди. Институт ўқитувчилари, доцент Ида Сергеевна Аличева ёки профессор Г. Г. Каравановларни унутиб бўлармиди!

— Мен уйга ўзимни фақат хирургияга бағишлайман деган ниятда келган эдим. Лекин бу ҳозирча орзу бўлиб қолмоқда. Бизда ҳали врачлар етишмайди, шунинг учун ҳам кеча-ю кундуз ишлашга тўғри келади...

Суҳбатимиз узоқ давом этди. Она диёрдан шунчалик узоқ бир юртда чинакам дўстни учратиб қолсанг, гапинг ҳам адо бўлмас экан.

И. ИЗВЕКОВ,
техника коллежининг физика ўқитувчиси,
Доруссалом шаҳри. (АПН).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт, 8.25 — Ўзбек музикали драмаларидан парчалар, 9.30 — Рақс куйлари, 9.50 — Чорвадорлар учун эшиттириш (тожикча), 10.10 — Чолғу куйлари, 11.15 — «Партия ходими минбари» (русча), 11.30— Н. Хасанов, Б. Гиенко. «Дўстлик» сюитаси. 13.30 — Латин Америкаси халқларининг куйлари, 15.15 «Ойдиннинг ижодий йўли» деган эшиттириш, 16.10 — Ёшлар учун музикали соат, 16.50 — «Правда» газетасининг обзори, 17.00 —Москва қурувчиларининг талабларига мувофиқ концерт, 18.00 — Коммунистик ахлоқ ва тарбия мавзуларида. 18.10 — С. Ҳайитбоев. Халқ асбоблари оркестри учун сюита, 19.20 — Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт, 19.55 — ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ — 8 МАРТГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ МОСКВАДАН ОЛИБ ЭШИТТИРИЛАДИ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55—Тошкент кўрсатади.

Рус тилида: 18.00—Телеянгиликлар, 18.20 — «ЛЕНИННОМА» программаси, 18.55—Хотин-қизлар, сизлар учун!

Ўзбек тилида: 20.00 — Телеянгиликлар, 20.15 — Ота-оналар университети, 20.45—«Яшасин тинчлик!» (адабий композиция), 21.25 —«ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАДОРИ», 21.45 — «Моабит дафтари» (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — Москва кўрсатади. 18.00 — Олмаота кўрсатади. 20.00 —Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — Тошкент кўрсатади. 20.50 — Фильм-концерт, 21.20 — «Номаълум аёл» (телефильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7/III да Севги тумори, 8/III да Байрам концерти (рус тилида).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/III да Бой ила хизматчи, 7/III да Шоҳ Эдип, 8/III да Мирзо Улуғбек (кундуз соат 12 ва кеч 7 яримда).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/III да Тошболта ошиқ, 7/III да Фарғона тонг отгунча, 8/III да Қайнона.

КИНО

Рақкоса — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5, кеч 7 ва 8 яримда).

Гапираверишсин — «ЧАЙКА», «СПУТНИК» «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Мени кут, Анна — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун). НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, 11.40 минутда кундуз соат 1.20 минутда ва 8 яримда).

Сангам — (ўзбек тилида, кундуз соат 4 яримда), Ёр-ёр (ўзбек тилида кундуз соат 3 да) — НАВОИЙ номли.

Дўппи кийган фаришта — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қашқир наъраси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Олис қирлар садоси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ўсмирлар — «СПУТНИК» (кундуз соат 2, 3 ва кеч 8 да).

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ
ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК
КАТТА ТЕАТРИДА
14, 15 март кеч соат 7 да

БИР ПАРДАЛИ
БАЛЕТЛАР ПРЕМЬЕРАСИ

М. АШРАФИЙ

ТЕМУР МАЛИК

Прологли, 3 кўринишли симфоник балет қисса

Либретто — Мухтор АШРАФИЙники.

Дирижёр — СССР халқ артисти, Давлат мукофотлари лауреати, профессор Мухтор АШРАФИЙ.

Постановкачи-балетмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Иброҳим ЮСУПОВ.

Рассом — Феруз АШРАФИЙ.

* * *

А. БЕРЛИН.

ФАРҲОД ЖАСОРАТИ

Хореографик қисса

Либретто — Акбар МУМИНОВники.

Дирижёр — Ҳамид ШАМСУТДИНОВ.

Постановкачи-балетмейстер — Акбар МУМИНОВ.

Рассом — Туйғун ШОРАҲИМОВ.

* * *

С. ЮДАКОВ.

ТИРИК АЛАНГА

Бир пардали балет

Либретто — А. АНДРЕЕВА ва Н. СТУКОЛКИНАларники.

Дирижёр — Ҳамид ШАМСУТДИНОВ.

Постановкачи-балетмейстер — Б.ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. АНДРЕЕВ.

Балетмейстер — РСФСР да хизмат кўрсатган артист Н. СТУКОЛКИНА.

Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН
ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ
АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
Эркин ВОҲИДОВ

«ОЛТИН ДЕВОР»

3 пардали комедия

Саҳнага қўювчи режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти, Абдулла Тўқай мукофоти лауреати — Т. У. ХУЖАЕВ.

Режиссёр ассистенти — Б. ЙЎЛДОШЕВ.

Рассом — М. ЭШОНХУЖАЕВ.

АСОСИЙ РОЛЛАРДА

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Ғани АЪЗАМОВ, Амин ТУРДИЕВ, Сайфи ОЛИМОВ, Қудрат ХУЖАЕВ, Сабохон КАРИМОВА, Тўғон ШУКУРОВ ва ЎзССРда хизмат кўрсатган артистлар: Ойдин НОРБОЕВА, Риҳси ИБРОҲИМОВА, Турғун ХОНТЎРАЕВлар иштирок этадилар.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
(Киров кўчаси, 24 уй)

6 МАРТДАН

БАҲОРГИ МАВСУМНИНГ
ОЧИЛИШИ

Тошкентда биринчи янги

«СУВДАГИ
ЖОЗИБАЛАР»

АТТРАКЦИОНИ

Бутуниттифоқ цирк номерлари кўригининг лауреати Илья СИМВОЛОКОВ.

Кеч соат 8 да бошланади.

Шанба кунлари соат 3 ва 8 да, якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва 8 да бошланади.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ
ДИҚҚАТИГА!

«Узоптгалантерея»
РЕСПУБЛИКА БАЗАСИ
қуйидаги фондсиз товарлар:

парфюмер-косметик товарлар ва совунлар, синтетик кир ювиш маҳсулотлари, тиш ювиш пастаси, порошоклари, чўткалари ва соқол олиш асбоблари, «Нева», «Бердск» электробритвалари, галстуклар, капрон рўмоллар, лезвияларни

ОЛИШИНГИЗНИ
ТАВСИЯ ҚИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР
АВТОМОТОТРАНСПОРТЛАРИНИНГ ТЕХНИК КЎРИГИ

1 мартдан бошланган

Автомобиль хўжалиги бошлиқлари ва шахсий транспорт эгалари автомототранспортларни СССР шаҳар кўчалари аҳоли пунктлари ва йўлларидан ҳаракат қилиш қоидаларига амал қиладиган ҳолга келтирсинлар ва белгиланган давлат йиғимини ўз вақтида тўласинлар.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги.

«УЗГЛАВМЯСОМОЛСБИТ»
(Тошкент шаҳар Глинка кўчаси 3 «а» уй)

ТУГАТИЛГАН

Даъволар 20 мартгача қабул қилинади.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР»
СТАДИОНИДА
7 МАРТ КУНДУЗ СОАТ 5 ДА
«ПАХТАКОР (Тошкент) —
«ПОМИР» (Душанба)
командалари ўртасида

ФУТБОЛ БЎЙИЧА
ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги коллегияси партия ва маҳаллий комитети ўқув юртлари ва оммавий кадрлар тайёрлаш бош бошқармасининг бошлиғи М. Э. Эшоновга отаси

ЭШОН
ИБРОҲИМОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323, Масъул секретарь — 334455 Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт —331216. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221 Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451 Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347 Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553, Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337152. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250 330251, 330252 330253 330254, 330255, 330256, 330257 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85, Бухоро 3—31—42, Қарши —38—42. Нукус —42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Урганч 34—55, Гулистон —22—09.